2. ประเด็นการพัฒนา

2.1 นโยบาย ยุทธศาสตร์ กฎหมายที่มีผลต่อการพัฒนาจังหวัด

1) การเชื่อมโยงแผน นโยบาย

(1) <u>ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)</u>

ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองตอบต่อการบรรลุ ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทยสังคมมีความมั่นคงเสมอภาค และเป็นธรรมประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

1. การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศ

3. การป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

4. การบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

5. การพัฒนาระบบกลไกมาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ

6. การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการผนึกกำลังป้องกันประเทศและกองทัพ

7. การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการปกป้องรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเลรวมทั้งเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารพลังงานและน้ำ

8. การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวดิ่งสู่แนวระนาบมากขึ้น

2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1. สมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่นส่งเสริมการค้าและการลงทุนทั้งภาครัฐและเอกชน และพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้า เพื่อเป็นศูนย์กลางการค้าและได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาคเพิ่มขึ้น

2. การพัฒนาภาคการผลิตและบริการภาคเกษตร ได้แก่ เสริมสร้างฐานการผลิตการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร พัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารที่มีศักยภาพในการแข่งขัน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่รูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง

ภาคอุตสาหกรรม พัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ได้แก่ พัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกที่มีศักยภาพสูง สร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการไทยและพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในอนาคต เป็นต้น และภาคบริการพัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ผลักดันประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพและส่งเสริมธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ

3. พัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่ พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของผู้ประกอบการไทยพัฒนา และยกระดับผลิตภาพแรงงาน เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล ยกระดับศักยภาพของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ไทยให้ก้าวไกลสู่สากลและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

4. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง โดยพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก พัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญของประเทศ และพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนประเทศ

5. การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่งความมั่นคงและพลังงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

6. การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับประเทศในอนุภูมิภาคและนานาประเทศ ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน อาหารสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภัยพิบัติส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้ประสานประโยชน์ในการเชื่อมโยงและสร้างความสมดุลของความสัมพันธ์ของประเทศไทยกับกลุ่มอำนาจทางเศรษฐกิจต่างๆ เพิ่มบทบาทและการมีส่วนร่วมของไทยในองค์การระหว่างประเทศในการผลักดันการพัฒนาในอนุภูมิภาคและภูมิภาค สนับสนุนการเปิดการค้าเสรีและสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศต่อส่วนต่างๆ และสาธารณชนไทย

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

1. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศโดยพัฒนาเริ่มตั้งแต่ในครรภ์และต่อเนื่องไปตลอดช่วงชีวิต

2. การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง

3. การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี

4. การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยให้เอื้อต่อการพัฒนาคน

4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

1. การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

2. การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ

3. การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

4. การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม และทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน

5. การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1. การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

2. การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง 25 ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

3. การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในทุกภาคเศรษฐกิจ

4. การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5. การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

6. การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

1. การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

2. การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ

3. การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม

4. การวางระบบบริหารงานราชการแบบบูรณาการ

5. การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ

6. การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

7. การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ ตลอดจนพัฒนาหน่วยงานภาครัฐและบุคลากรที่มีหน้าที่เสนอความเห็นทางกฎหมายให้มีศักยภาพ

วิสัยทัศน์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) กำหนดว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า **“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”**

เพื่อให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีความตระหนักถึงเป้าหมายอนาคตของประเทศไทยร่วมกันและเกิดการรวมพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติที่กล่าวข้างต้น จึงจำเป็นจะต้องมีการถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างบูรณาการ หน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆควรจะยึดกรอบการพัฒนาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติเป็นแนวทางในการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เป็นแผนการพัฒนาแบบบูรณาการทุกสาขาของการพัฒนาหรือแผนแม่บทการพัฒนาเฉพาะด้านต่างๆ ดังนั้น ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ซึ่งถือว่าเป็นปฐมบทของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี จึงนำวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และนำยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 6 ด้านที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 โดยจะกำหนดยุทธศาสตร์ให้ตอบสนองกับบริบทการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในช่วง 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2560–2564) เป็นสำคัญ

(2) <u>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ</u>

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ต่อไป ซึ่งได้คำนึงถึงประเด็นร่วมหรือประเด็นตัดข้ามยุทธศาสตร์ และการประสานเชื่อมโยงเป้าหมายของแต่ละแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจะประกอบด้วย สถานการณ์และแนวโน้มที่เกี่ยวข้องของแผนแม่บท เป้าหมายและตัวชี้วัดในการดำเนินการซึ่งแบ่งช่วงเวลาออกเป็น 4 ช่วง ช่วงละ 5 ปี

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งสิ้น 23 แผนแม่บท ประกอบด้วย

1) ความมั่นคง ถือเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการหลักที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางในภาพรวมที่เป็นรูปธรรมชัดเจนในระยะ ๒๐ ปี ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงได้กำหนดเอาไว้ ซึ่งก็คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข”

2) การต่างประเทศ ดำเนินงานด้านการต่างประเทศให้ไทยมีความพร้อมและมีบทบาทเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์เพื่อเป็นผู้เล่นสำคัญในเวทีโลก

3) การเกษตร สร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ รวมทั้งเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญ การพัฒนาภาคการเกษตรให้มีศักยภาพและขีดความสามารถทางการแข่งขัน

4) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ที่ผ่านมาการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทยมุ่งเน้นการผลิตเพื่อการส่งออก โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการพัฒนาประสิทธิภาพในการผลิตและการให้บริการขั้นพื้นฐานในการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ

5) การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามสภาวการณ์โลกและพฤติกรรมของผู้บริโภค อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยจึงต้องมีการปรับตัวตามกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงไป และวางแผนการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

6) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสร้างงาน จัดการสิ่งแวดล้อมของเมืองให้สามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคมโดยมีคุณภาพชีวิต สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และการบริหารจัดการที่ดี

7) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ถือเป็นรากฐานที่สำคัญของการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

8) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศ ทั้งในมิติของการสร้างรายได้ เป็นแหล่งการจ้างงานที่สำคัญ และยังเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศ

9) เขตเศรษฐกิจพิเศษ ศักยภาพในการคิดค้นนวัตกรรมโครงสร้างพื้นฐาน และแรงงานทักษะ มีการพัฒนาช้า เมื่อเทียบกับประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเดียวกันและยังคงเป็นปัญหาหลักในการทำธุรกิจในไทยอีกด้วย

10) การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม ต้องพัฒนาด้านค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีของประชาชนทุกกลุ่มวัยควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ในการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ

11) ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ

12) การพัฒนาการเรียนรู้ การศึกษาและการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีทักษะความรู้ ทักษะอาชีพบนฐานพหุปัญญา มีสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี มีการพัฒนาทักษะและระบบรองรองรับการพัฒนาที่มีคุณภาพ มาตรฐาน รวมถึงการส่งเสริมการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีการแพทย์ใหม่ ๆ

14) ศักยภาพการกีฬา เพื่อเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างการพัฒนาทั้งในการเสริมสร้างสุขภาวะ การพัฒนาจิตใจ การสร้างความสามัคคีของคนในชาติ

15) พลังทางสังคม โดยการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อน การสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการเป็นส่วนร่วม

16) เศรษฐกิจฐานราก มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง เป็นการวางรากฐานที่มั่นคงให้กับเศรษฐกิจไทยในอนาคต

17) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม โดยการสร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศสภาพ และทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง

18) การเติบโตอย่างยั่งยืน ที่ผ่านมาฐานทรัพยากรทางธรรมชาติของประเทศไทยถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง พื้นที่ป่าไม้ลดลง ทรัพยากรดินและน้ำเสื่อมโทรม ความหลากหลายทางชีวภาพ

19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ทั้งเพื่อการบริโภคและอุปโภค เกษตรกรรม อุตสาหกรรม รวมถึงเพื่อปรับสมดุลของระบบนิเวศ ที่

20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ มุ่งเน้นพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้มีความทันสมัย มีขนาดเหมาะสมกับภารกิจมีสมรรถนะสูง ตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชน และสนับสนุนให้เป็นประเทศไทย ๔.๐

21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ให้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเป็นไป

เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ มีความเป็นพลวัตที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน และมีกระบวนการยุติธรรมที่เคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม โดยการสร้างและสะสมองค์ความรู้ในด้านเป้าหมายต่าง ๆ ให้มีความทันสมัยตลอดเวลา และพัฒนาประเทศจากประเทศที่ใช้แรงงานเข้มข้นไปเป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจและสังคมบนฐานความรู้ด้านการวิจัยและนวัตกรรม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ต่อไป รวมทั้ง กำหนดแนวทางการพัฒนา และแผนงาน/โครงการที่สำคัญของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติว่า “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน ” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม”

(3) แผนการปฏิรูปประเทศ

การปฏิรูปประเทศมีความสำคัญต่อการก้าวข้ามข้อจากัดหรืออุปสรรคในการพัฒนาประเทศ ซึ่งมีรัฐบาลเห็นความสำคัญและได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมายหลายๆ ระดับ ตั้งแต่ระดับรัฐธรรมนูญ ระดับพระราชบัญญัติ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

ด้านที่ 1 – ด้านการเมือง

การธำรงไว้ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีความมั่นคง มีความชอบธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประเทศชาติ บ้านเมืองและประชาชน สร้างการมีส่วนร่วม รู้จักยอมรับความเห็นที่แตกต่างกัน พรรคการเมืองดำเนินกิจกรรมโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้และพัฒนาเป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ของตน และสร้างให้เกิดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี

ด้านที่ 2 – การบริหารราชการแผ่นดิน

มุ่งสร้าง “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน” บนหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้ภาครัฐได้รับความเชื่อถือไว้วางใจจากประชาชน (Public Trust)

ด้านที่ 3 – ด้านกฎหมาย

กฎหมายเป็นเครื่องมือสนับสนุนการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้ทันต่อการพัฒนาตามกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นธรรม และขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ด้านที่ 4 – กระบวนการยุติธรรม

กระบวนการยุติธรรมเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อวางรากฐานระบบสังคม การเมืองของประเทศเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและสร้างกระบวนการยุติธรรมที่ประชาชนเชื่อมั่น และเกิดความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของกระบวนการยุติธรรมอย่างแท้จริง ด้วยการได้รับปฏิบัติอย่างเท่าเทียมและไม่มีความเหลื่อมล้ำในการบังคับใช้กฎหมาย การสร้างระบบการสอบสวนและงานนิติวิทยาศาสตร์ที่ประชาชนเชื่อมั่นในความรวดเร็วและถูกต้อง ขจัดวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นอุปสรรคต่อการอำนวยความยุติธรรม โดยนำเทคโนโลยีมาใช้และระบบการลงโทษกับการดูแลสอดส่องผู้พ้นโทษที่ทำให้สังคม เกิดความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตลอดจนการมีกระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพเอื้อต่อการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ

ด้านที่ 5 – ด้านเศรษฐกิจ

ยกระดับผลิตภาพ (higher productivity) และความสามารถในการแข่งขันในระดับประเทศให้สูงขึ้น (more competitive) มีการเติบโตอย่างครอบคลุมทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน (more inclusive) มุ่งเน้นการใช้ระบบมาตรฐานและนวัตกรรมในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ (more sustainable) ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ และสถาบันทางเศรษฐกิจมีสมรรถนะสูงขึ้น (high performance economic institution)

ด้านที่ 6 – ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการรักษา ฟื้นฟูให้สมบูรณ์และยั่งยืน เป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสังคม เกิดความสมดุลระหว่างการคุ้มครองรักษาและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน รวมทั้งมีระบบการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ

ด้านที่ 7 – ด้านสาธารณสุข

ประชาชนทุกภาคส่วนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ มีส่วนร่วมในการวางระบบในการดูแลสุขภาพ ได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่จำเป็น และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้ระบบสาธารณสุขที่เป็นเอกภาพและการอภิบาลระบบที่ดี

ด้านที่ 8 – ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

มุ่งเน้นการสร้างดุลยภาพระหว่างเสรีภาพของการทำหน้าที่ของสื่อบนความรับผิดชอบกับการกำกับที่มีความชอบธรรม และการใช้พื้นที่ดิจิทัลเพื่อการสื่อสารอย่างมีจรรยาบรรณ ดำรงรักษาเสรีภาพของการแสดงออก การรับรู้ของประชาชน ด้วยความเชื่อว่าเสรีภาพของการสื่อสารคือเสรีภาพของประชาชน ตามแนวทางของประชาธิปไตย และการให้สื่อเป็นโรงเรียนของสังคม ในการให้ความรู้แก่ประชาชน ปลูกฝังวัฒนธรรมของชาติ และปลูกฝังทัศนคติที่ดี

ด้านที่ 9 – ด้านสังคม

ให้คนไทยมีหลักประกันทางรายได้ในวัยเกษียณที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่การมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น สังคมไทยเป็นสังคมแห่งโอกาสและไม่แบ่งแยก

ภาครัฐมีข้อมูลและสารสนเทศด้านสังคมที่บูรณาการทุกหน่วยงานและเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ และให้ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง โดยสามารถบริหารจัดการชุมชนได้ด้วยตนเอง

ด้านที่ 10 – ด้านพลังงาน

ปรับปรุงการบริหารจัดการพลังงานสร้างแผนจัดหาที่ได้รับการยอมรับ ส่งเสริมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน และกำหนดทิศทางการพัฒนาและการลงทุนเทคโนโลยีใหม่ของประเทศ ตลอดจนเพื่อให้การบริหารจัดการด้านพลังงานมีธรรมาภิบาล มีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานตามแผนการจัดหาที่ปรับปรุงใหม่ กระตุ้นการลงทุนด้านพลังงานและเพิ่มขีดความสามารถของประเทศได้อย่างมีนัยสำคัญ

ด้านที่ 11 – ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการทุจริต มีมาตรการควบคุมการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และยกระดับการบังคับใช้มาตรการทางวินัยและกฎหมายต่อเจ้าพนักงานของรัฐ

(4) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 กำหนด 5 เป้าหมายหลัก 5 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. ปรับโครงสร้างภาคผลิตและบริการ สู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม เพิ่มรายได้ประชาชาติต่อหัวเป็นไม่ต่ำกว่า 8,800 ดอลลาร์สหรัฐ

2. พัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ ได้ดัชนี HDI ในระดับสูงมาก(ไม่ต่ำกว่า 0.82)

3. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ลดช่องว่างความเป็นอยู่ของประชากรกลุ่มฐานะสูงสุด 10% และต่ำสุด 40%

4. การเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืน ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลง จากกรณีปกติอย่างน้อย 15% และ

5. การเสริมสร้างสมรรถนะประเทศ พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 มีเป้าหมายและทิศทางที่ช่วยในการสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ ที่ครอบคลุม 4 มิติการพัฒนา 13 หมุดหมาย ได้แก่

1) มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย ประกอบด้วย

หมุดหมายที่ 1. มุ่งเน้นสร้างมูลค่าของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมณ Gป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง GDP สาขาเกษตรโต 4.5% ต่อปี เกิดวิสาหกิจชุมชนระดับดี เพิ่มขึ้น 35%

หมุดหมายที่ 2. ยกระดับการท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูง เป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวคุณภาพและยั่งยืนทุกมิติ ค่าใช้จ่ายต่อวันเพิ่มขึ้น 10% ต่อปี พึ่งนักท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มรายได้เมืองรองเพิ่มขึ้น 10% ต่อปี ท่องเที่ยวชุมชนที่ผ่านมาตรฐานปีละ 50 ชุมชน

หมุดหมายที่ 3. สนับสนุนให้ผู้ประกอบการเดิมในอุตสาหกรรมยานยนต์สามารถปรับตัวไปสู่การผลิตยานยนต์ไฟฟ้า รวมถึงการสร้างปัจจัยสนับสนุนเพื่อให้ผู้ใช้รถยนต์เปลี่ยนมาใช้ยานยนต์ไฟฟ้า เป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก เพิ่มการใช้รถอีวีเป็น 26 % ภายใน 2570 เพื่อเป็นฐานการผลิตอันดับ 1 ในอาเซียน สถานีอัดประจุเพิ่มขึ้น 5,000 หัวจ่าย แรงงานด้านยานยนต์ไฟฟ้าไม่น้อยกว่า 30,000 คน

หมุดหมายที่ 4. สร้างมูลค่าจากสินค้าและบริการสุขภาพซึ่งไทยมีความได้เปรียบ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง สร้างมูลค่าเพิ่ม 17 %ของจีดีพี สร้างองค์ความรู้ มีความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพให้พร้อมรับภัยคุกคาม
หมุดหมายที่ 5. ยกระดับบทบาทของไทยในห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค โดยให้ความสำคัญกับการเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ และการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ ไทยเป็นประตูการค้า การลงทุน และยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์สำคัญของภูมิภาค ติด 20 อันดับแรกของโลกด้านความง่ายในการทำธุรกิจ (Ease of Doing Business) การลงทุนโตไม่น้อยกว่า 6%

หมุดหมายที่ 6. ผลักดันการเติบโตเศรษฐกิจดิจิทัล โดยการสร้างระบบนิเวศที่เหมาะสม ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐานและกฎระเบียบ รวมถึงการสนับสนุนให้อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เดิมสามารถปรับเปลี่ยนไปสู่อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ เป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลและอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของอาเซียน มีสัดส่วนต่อ GDP เป็น 30% เพิ่มการส่งออกอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะเป็น 60% เกิดเทค สตาร์ทอัพอย่างต่ำ 6,000 แห่ง

2) มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย

หมุดหมายที่ 7. พัฒนาศักยภาพเอสเอ็มอีสู่การเป็นผู้ประกอบการยุคดิจิทัล ไทยจะมี SMEsที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ สามารถปรับตัวรับการแข่งขันใหม่ จีดีพีของ SMEs เพิ่มเป็น 36.5%

หมุดหมายที่ 8. สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก สร้างความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน โลจิสติกส์ และดิจิทัล ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมเขตพัฒยาเศรษฐกิจพิเศษ กระจายรายได้ระหว่างภาค พร้อมรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

หมุดหมายที่ 9. แก้ไขปัญหาความยากจนข้ามรุ่นแบบมุ่งเป้าที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของครัวเรือนยากจน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการจัดความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตแก่คนไทยทุกช่วงวัย ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม ครัวเรือนจนข้ามรุ่นหลุดพ้นความจนภายใน 2570 ลูกหลานได้เรียนจบระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น 50% และจัดความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอทุกช่วงวัย แรงงานอยู่ในระบบประกันสังคมไม่น้อยกว่า 60% คนจนสูงอายุเหลือไม่เกิน 4%

3) มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

หมุดหมายที่ 10. เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร รวมถึงการเร่งลดก๊าซเรือนกระจก โดยเฉพาะในภาคพลังงานและอุตสาหกรรม ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ มีมูลค่า

ใน GDP เพิ่มไม่น้อยกว่า 1% มีดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อมอยู่ใน 4 อันดับแรกของอาเซียน ใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 10% ขยะต่อหัวลดลง 10%

หมุดหมายที่ 11. สร้างความสามารถในการรับมือกับภัยธรรมชาติ โดยมุ่งเน้นการป้องกันภัยโดยใช้แนวทางธรรมชาติ รวมถึงการพัฒนาประสิทธิภาพในการคาดการณ์และเตือนภัย ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิคุ้มกัน

4) มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ ประกอบด้วย

หมุดหมายที่ 12. สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีโอกาสพัฒนาทักษะอย่างเต็มศักยภาพ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทของโลกยุคใหม่ คนไทยสมรรถนะสูง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องทุกช่วงวัย ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต พัฒนาการเด็กสมวัยเพิ่มเป็น 88% ผลิตภาพแรงงานไม่ต่ำกว่า 4% ต่อปี ผลิตคนตรงความต้องการของตลาด ได้คะแนนแข่งขันด้านทักษะของ WEF เพิ่มขึ้น 20%

หมุดหมายที่ 13. ยกระดับภาครัฐให้มีสมรรถนะสูงและคล่องตัว สามารถก้าวสู่การเป็นภาครัฐดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ รวมถึงการยกเลิกกฎหมายที่ไม่จำเป็นและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ สมรรถนะสูง คล่องตัว และตอบโจทย์ คนพึงพอใจบริการภาครัฐไม่ต่ำกว่า 85% ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์อยู่ใน 40 อันดับแรกของโลก

(5) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

การพัฒนาในด้านอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในช่วง 4 ทศวรรษที่ผ่านมาเป็นการพัฒนาที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อทรัพยากรโลกเป็นอย่างมาก เมื่อปี พ.ศ.2543 ประเทศไทยและประเทศต่างๆ ทั่วโลกรวม 189 ประเทศ จึงรวมตัวกันในการประชุมองค์การสหประชาชาติที่มหานครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา และเห็นพ้องต้องกันในการตั้งเป้าหมายการพัฒนาทั้งในระดับชาติและระดับสากลที่ทุกประเทศ จะดำเนินการร่วมกันให้ได้ภายในปี 2558 โดยเป้าหมายดังกล่าวเรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ หรือ Millennium Development Goals (MDGs) ประกอบด้วย 8 เป้าหมายหลัก คือ

1) ขจัดความยากจนและความหิวโหย
2) ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา
3) ส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและบทบาทสตรี
4) ลดอัตราการตายของเด็ก
5) พัฒนาสุขภาพของสตรีมีครรภ์
6) ต่อสู้กับโรคเอดส์ มาลาเรียและโรคสำคัญอื่นๆ
7) รักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และ
8) ส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในประชาคมโลก

ระยะเวลา 15 ปีผ่านมา เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษทั้ง 8 ข้อ กำลังจะสิ้นสุดลง โดยประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในหลายประเทศ ซึ่งเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการพัฒนาองค์การสหประชาชาติ จึงได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาขึ้นใหม่โดยอาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ

(Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งจะใช้เป็นทิศทางการพัฒนาตั้งแต่เดือนกันยายน ปีพ.ศ.2558 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ.2573 ครอบคลุมระยะเวลา 15 ปี โดยประกอบไปด้วย 17 เป้าหมาย ดังนี้

รูปที่ 26 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)
ที่มา : องค์การสหประชาชาติ (UN) พ.ศ. 2558

เป้าหมายที่ 1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่

เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและ ยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย

เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายที่ 5 บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศและให้อำนาจของผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน

เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัย สำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 7 สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน

เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่สมควร สำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายที่ 10 ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัยมีภูมิต้านทาน และยั่งยืน

เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 13 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และ หยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิผล รับผิดรับชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ

เป้าหมายที่ 17 เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนการเงิน

สำหรับประเทศไทย นอกจากการพัฒนาใน 3 มิติ คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของ SDGs แล้ว ยังให้ความสำคัญกับมิติทางด้านวัฒนธรรมอีกด้วย และการจะบรรลุความสำเร็จของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์นักพัฒนาที่ทรงได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและระดับนานาชาติได้พระราชทานเข็มทิศการพัฒนาไว้ให้ทุกภาคส่วนน้อมนำไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม นั่นคือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวพระราชดำริที่ตั้งอยู่บนรากฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นแนวทางการพัฒนาบนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเอง ตลอดจนใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ซึ่งจะนำไปสู่ความสุขในการดำเนินชีวิตและสร้างสัมฤทธิ์ผลแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง

จากเป้าหมายในการพัฒนาประเทศไทย ให้ขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่ การมุ่งเน้นส่งเสริมสุขภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการพัฒนาอุตสาหกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน การยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในการใช้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่หลากหลายในการระดมผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ ด้านเทคโนโลยีและทรัพยากร เพื่อจะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศ โดยพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศไทย ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจโดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรม นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน

(6) แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2560-2565

แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จัดทำตามมาตรา 29 ของพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ที่กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สำนักงาน) จัดทำแผนภาพรวมฯ และเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (คณะกรรมการนโยบาย) เพื่อให้ความเห็นชอบ และเมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน

โดยมีวิสัยทัศน์ “เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นต้นแบบพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สมบูรณ์แบบช่วยผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภายใต้นโยบายไทยแลนด์ 4.0 และให้ประเทศไทยก้าวขึ้นสู่ระดับประเทศพัฒนาโดยเร็วที่สุด” มีเป้าหมายการพัฒนากำหนดเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับการพัฒนาประเทศ ระดับการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และระดับการพัฒนาพื้นที่ 3 จังหวัด (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และ ระยอง)

รูปที่ 27 กรอบแนวคิด แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) พ.ศ.2563

กรอบแนวคิด แผนภาพรวม เพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกแนวทางการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก นำสู่การจัดทำ 6 แผนปฏิบัติการ (บทที่ 6) ประกอบด้วย (1) แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค (2) การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย (3) แผนพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว (4) แผนพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี (5) แผนพัฒนาเมืองใหม่อัจฉริยะน่าอยู่และศูนย์กลางการเงิน และ (6) แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล จากการศึกษาพบว่ามีแผนการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาถนนบูรพาชลทิต (ระยะที่ 2) ดังนี้

1) แผนปฏิบัติการนี้เพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค

แผนปฏิบัติการนี้เพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งภายในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และระหว่างพื้นที่ พัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้ไร้รอยต่อ (Seamless Operation) เชื่อมโยงทางบก น้ำ อากาศ รวมถึง พัฒนาระบบสาธารณูปโภค ให้มีความเพียงพอและมีประสิทธิภาพรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภูมิภาค

ภาพรวมของแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค ประกอบด้วย 6 แผนงานรวม 168 โครงการ วงเงินลงทุนรวม 988,948.100 ล้านบาท แบ่งเป็นวงเงินลงทุนตามระยะความเร่งด่วนในการดำเนินงาน ทั้งนี้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งมีโครงการสำคัญที่เปรียบเสมือนกระดูกสันหลังที่สำคัญของการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มหลัก ดังนี้

กลุ่มที่ 1 พัฒนาเส้นทางการคมนาคมขนส่งหลักเพื่อเชื่อมโยงกรุงเทพฯ กับเมืองสำคัญและแหล่งเศรษฐกิจสำคัญในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ให้มีความเพียงพอและมีประสิทธิภาพ รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นภายในพื้นที่และระหว่างพื้นที่ รวมทั้งขยายการเชื่อมต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้านในระยะต่อไป (ตั้งแต่ปี 2565)

กลุ่มที่ 2 พัฒนารถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน ยกระดับคุณภาพการเดินทางระหว่างพื้นที่ รองรับการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาเป็นสนามบินหลักของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และเป็นศูนย์กลางของการขยายเมืองในรัศมี 30 กิโลเมตร เกิดเป็นเมืองการบินภาคตะวันออก โดยในระยะต่อไป (ตั้งแต่ปี 2566) สามารถรองรับการเชื่อมต่อทางรางกับประเทศเพื่อนบ้าน จากสนามบินอู่ตะเภาไปยังจังหวัดระยอง จังหวัดตราด และเชื่อมต่อไปยังประเทศกัมพูชา และ เชื่อมต่อกับรถไฟความเร็วสูง ไทย-จีน ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา เพิ่มศักยภาพการเป็น Gateway ของประเทศ

กลุ่มที่ 3 เพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพของท่าเรือแหลมฉบังด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีเป็น Automation Port ขยายกิจกรรมขนส่งสินค้าทางท่อของท่าเรือมาบตาพุด พัฒนาท่าเรือสัตหีบเพื่อการท่องเที่ยวด้วยเรือ Ferry เรือ Cruise รวมถึง รองรับอุตสาหกรรมการต่อเรือ น้ำมัน และบำรุงรักษาเรือของกองทัพเรือ (ทร.) อีกทั้งพัฒนารถไฟรางคู่เชื่อม 3 ท่าเรือ และเชื่อมต่อการขนส่งทางถนนแบบไร้รอยต่อ (Seamless Operation) สามารถขนส่งได้หลายรูปแบบ (Multi-Modal Transportation) และมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยบริหารจัดการจราจร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งและลดต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศในภาพรวม สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเป็นประตูเศรษฐกิจในระดับอนุภูมิภาค (CLMV)

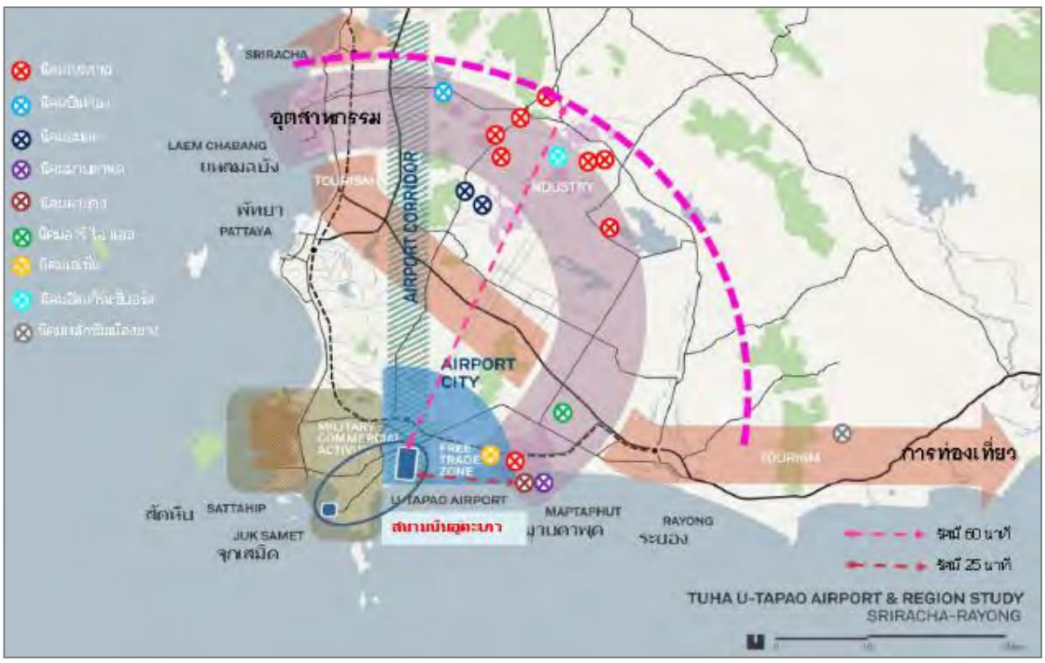
โครงสร้างพื้นฐานด้านต่างๆ ใน EEC (ปัจจุบัน) แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค ให้ความสำคัญกับ 6 ประเด็น ดังต่อไปนี้ (1) ลดต้นทุนโลจิสติกส์ในภาพรวม โดยส่งเสริมการขนส่งสินค้าทางรางและทางน้ำ (2) เพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายคมนาคมทางถนนแบบไร้รอยต่อ (Seamless Connection) เชื่อมโยงประตูเศรษฐกิจท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือมาบตาพุด สนามบินอู่ตะเภา โดยแก้ไขปัญหาคอขวด (Bottle neck) เชื่อมโยงโครงข่ายส่วนที่ยังขาดให้สมบูรณ์ (Missing Link) เพิ่ม

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ (3) เพิ่มขีดความสามารถการรองรับสินค้าส่งออก-นำเข้าทางทะเลที่จะเพิ่มขึ้นจากการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกด้วยนวัตกรรม (Innovative Ports) เทคโนโลยีที่ทันสมัย และให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อม (Green Port) (4) เพิ่มขีดความสามารถการรองรับปริมาณผู้โดยสาร ที่จะเดินทางเข้ามาอยู่อาศัย ทำงาน ติดต่อธุรกิจ และท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และระหว่างพื้นที่ (5) ยกระดับคุณภาพการเดินทางของประชาชน นักลงทุน และนักท่องเที่ยว ภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และระหว่างพื้นที่ให้ได้รับความสะดวกและปลอดภัย โดยการแยกเส้นทางการเดินทางและการขนส่ง ส่งเสริมระบบขนส่งสาธารณะคุณภาพสูง เช่น รถไฟความเร็งสูง (กรุงเทพมหานคร-ฉะเชิงเทรา-ชลบุรี-ระยอง) ระบบขนส่งสาธารณะเชื่อมโยงเมืองสำคัญ เช่น พัทยา ศรีราชา บางแสน สนามบินอู่ตะเภา เป็นต้น (6) เพิ่มคุณภาพและความเพียงพอของการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ไฟฟ้า ประปา ให้แก่ ประชาชน นักลงทุน และนักท่องเที่ยว ภายในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และพื้นที่โดยรอบ

2) แผนปฏิบัติการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว

มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวในพื้นที่ 3 จังหวัด ในภาคตะวันออก ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง สู่การเป็น “B-Leisure Destination-Harmony of Business and Leisure” หรือเป็นจุดหมายปลายทางที่ผสมผสานระหว่างธุรกิจและการพักผ่อน เป็นการเดินทางมาทำงานหรือทำธุรกิจในพื้นที่ต่างๆ พร้อมกับการท่องเที่ยวและพักผ่อนกับครอบครัวในคราวเดียวกัน ในเชิงรูปแบบการท่องเที่ยวประเภท “Family Destination” รองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี และกลุ่มเชิงสุขภาพ สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้ประชาชนในพื้นที่ให้เพิ่มสูงขึ้น และสร้างความมั่งคั่งจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว เพื่อยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกสู่ระดับนานาชาติอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องอาศัยเครือข่ายโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและโลจิสติกส์เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมหลักและต่อเนื่องในพื้นที่

ภาพรวมของแผนปฏิบัติการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว มี 4 แผนงาน รวม 53 โครงการ วงเงินลงทุนรวม 31,028.215 ล้านบาท แบ่งเป็นวงเงินลงทุนตามระยะความเร่งด่วนในการดำเนินงาน ดังนี้ แผนงานระยะเร่งด่วน (ปี 2560-2561) 30 โครงการ วงเงินลงทุน 13,834.40 ล้านบาท แผนงานระยะกลาง (ปี 2562-2564) 34 โครงการ (นับรวมโครงการต่อเนื่องมาจากระยะเร่งด่วน 11 โครงการ) 16,943.82 ล้านบาท แผนงานระยะต่อไป (ปี 2565 เป็นต้นไป) 8 โครงการ (เป็นโครงการต่อเนื่องมาจากระยะเร่งด่วนและ ระยะกลาง 4 โครงการ และโครงการต่อเนื่องมากจากระยะกลาง 4 โครงการ) วงเงินวงเงินลงทุน 250.00 ล้านบาท

รูปที่ 28 แนวระเบียงการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่ได้รับอิทธิพลจากการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) พ.ศ.2563

แนวระเบียงการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่ได้รับอิทธิพลจากการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ความสำคัญบทบาทและทิศทางของแต่ละจังหวัดในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง ดังนี้ “พัทยา สัตหีบ และระยอง เป็นวงแหวนการท่องเที่ยวหลักขยายสู่ฉะเชิงเทราซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและขยายสู่แหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ”

- ฉะเชิงเทรา : Thai Way of Life มุ่งเน้นวิถีความเป็นไทยที่ยังมีความเด่นชัด วางภาพลักษณ์การเป็นเมืองแห่งสายน้ำวัฒนธรรม เมืองพักอาศัยชั้นดีที่ทันสมัยรองรับการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร และ EEC รวมถึงมีพื้นที่ใหม่รอบสถานีรถไฟความเร็วสูง มีทรัพยากรทางธรรมชาติการเกษตร วิถีวัฒนธรรมที่แข็งแกร่ง เป็นการท่องเที่ยวในรูปแบบ “Beyond Expectation” เน้นการคมนาคมที่สะดวกและมีการเชื่อมต่อ อาทิ การเชื่อมต่อเส้นทางจากอู่ตะเภาไปแปดริ้ว การใช้รถสาธารณะประเภทต่างๆ การผลักดันการขนส่งทางน้ำ เน้นสร้างการท่องเที่ยวในรูปแบบ Thai way of lifeของสองฝั่งริมน้ำ

- ชลบุรี : Modern of the East มุ่งเน้นการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ สุขภาพและนันทนาการ ศูนย์การประชุมและศูนย์แสดงสินค้านานาชาติชั้นนำของอาเซียน เป็นเมืองนวัตกรรมการท่องเที่ยวที่พร้อมรับต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงนำเสนอธรรมชาติที่มีชีวิตชีวาและเชื่อมโยงกับการส่งเสริมอุตสาหกรรม S - Curve ด้านสุขภาพและการแพทย์ด้วยการส่งเสริมในจังหวัดที่มีศูนย์การให้บริการด้านแพทย์ระดับนานาชาติ

- ระยอง : BIZ City มุ่งเน้นให้เป็นเมืองแห่งการศึกษาและวิทยาศาสตร์ แหล่งผลิตทรัพยากรบุคคล เมืองแห่งพลังและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา ยกระดับเป็นศูนย์ธุรกิจแห่งการบินและโลจิสติกส์อาเซียนเมืองใหม่ธุรกิจเหนือระดับเป็นศูนย์รวมสำนักงานใหญ่ภาคธุรกิจ ศูนย์กลางด้านเทคโนโลยี วิจัย และการพักผ่อนด้วย โดยเป็นเมืองพื้นที่ที่มีนิคมอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่ จึงควรส่งเสริมการท่องเที่ยวประเภทการศึกษาดูงานด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็น CSR ของโรงงาน เพื่อการลดมลพิษในพื้นที่ การบำบัดน้ำเสีย โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงลดมลพิษในรูปแบบ Green Tourism ผลักดันให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปสู่พื้นที่ต่างๆ เพื่อกระจายรายได้สู่ชุมชน โดยการสร้างระบบขนส่งจากสนามบินอู่ตะเภา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวประเภท Business Traveler FIT ที่เดินทางมาเอง ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง Park & Ride (จอดแล้วจร)

(7) แผนพัฒนาภาคตะวันออก พ.ศ.2566 - 2570

ทิศทางการพัฒนาภาค การพัฒนาภาคตะวันออกในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ตามบทบาทการพัฒนาของภาค มุ่งเน้นให้ภาคตะวันออกเป็น **“ฐานเศรษฐกิจสีเขียวชั้นนำของอาเซียน ควบคู่กับคุณภาพการดำรงชีวิตของประชาชนที่ดี”** โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออก (E Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการยกระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างความเข้มแข็งของครัวเรือน และพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่ SHARE ได้แก่ การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC และปราจีนบุรี ยกระดับศักยภาพของ Start-up และ SMEs ตลอดห่วงโซ่อุปทานที่เข้มแข็ง และเสริมสร้างศักยภาพฝีมือแรงงาน (S: S-curve Industrial Heartland) พัฒนาพื้นที่เมืองหลักและชนบทให้เป็นเมืองและพื้นที่น่าอยู่สาหรับทุกคนบนพื้นฐานความเข้มแข็งของครอบครัว ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและความครบครันโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งตามอัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่น (H: High-tech Living Cities) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การผลิตอาหารและผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอดภัย มูลค่าสูง และการผลิตผลไม้คุณภาพมุ่งสู่การเป็นมหานครผลไม้เมืองร้อนแห่งเอเชีย (A: Agro-tourism and Food Safety) อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ (น้ำ ป่า ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) และสิ่งแวดล้อม (มลพิษทั้งขยะ น้ำเสีย ฝุ่นละอองขนาดเล็ก) ด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน และเตรียมความพร้อมรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (R: Resilience of Natural Resources and Environment) และพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และเมืองชายแดน เชื่อมโยงเศรษฐกิจและการค้าภายในประเทศและระหว่างประเทศในเอเชียแปซิฟิก (E: Economic Linkage)

ประเด็นการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาภาคตะวันออกตามทิศทางพัฒนาภาคที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ที่มุ่งเน้นการยกระดับเศรษฐกิจ ทั้งภาคการผลิตและบริการให้มีมูลค่าสูง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และการรักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์และ มีคุณภาพที่ดี พร้อมทั้งเป็นมรดกตกทอดส่งต่อสู่คนรุ่นหลัง ตัวอย่างเช่น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 4 (อุตสาหกรรมและบริการ

แห่งอนาคต) มุ่งเน้นพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายไปสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคต และเป็นผู้นาด้านอุตสาหกรรมและบริการในระดับภูมิภาคและระดับโลก และกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 อาทิ หมุดหมายที่ 3 (ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน) โดยการปรับระบบนิเวศอุตสาหกรรมไทยสู่ยานยนต์ไฟฟ้า หมุดหมายที่ 4 (ไทยเป็นศูนย์กลางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง) โดยการเสริมสร้างคุณภาพของอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์และสุขภาพครบวงจร และการสนับสนุนการลงทุนในงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ ให้มีคุณภาพสูงและได้มาตรฐานสากล โดยประเด็นการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาเพื่อให้บรรลุผลตามทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออก มีดังนี้

1. พัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาคตะวันออกอย่างยั่งยืน โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่สีเขียว ผลิตกำลังคน ให้มีศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการรายย่อย โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

1) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของอุตสาหกรรมเป้าหมาย ในจังหวัดชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา และปราจีนบุรี โดยการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เฉพาะและการส่งเสริมการใช้องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีขั้นสูง และนวัตกรรม

2) พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ด้านอุตสาหกรรม ในพื้นที่ที่มีศักยภาพ อาทิ จังหวัดปราจีนบุรี โดยการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต รวมทั้งใช้การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นต้นแบบ

3) ยกระดับศักยภาพของวิสาหกิจเริ่มต้น (Start-up) และวิสาหกิจ SMEs ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

4) พัฒนากำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง โดยการส่งเสริมความรู้ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา และการวิจัยและพัฒนา อาทิ การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและการยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน (Upskill/Reskill/New skill) เพื่อยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของอุตสาหกรรมเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

2. พัฒนาการเกษตรคุณภาพและผลตอบแทนสูง เชื่อมโยงสู่การผลิตอาหารปลอดภัย การผลิตพลังงานทดแทน และพืชสมุนไพรทางการแพทย์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการตลาดควบคู่กับ การพัฒนาระบบบริหารจัดการการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพให้เป็นศูนย์กลางการผลิตและการกระจายสินค้าเกษตร โดยมีแนวทาง การพัฒนา ได้แก่

1) เสริมสร้างผลิตภาพการผลิตผลไม้ของภาคตะวันออกให้มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด นำไปสู่การพัฒนาให้ภาคตะวันออกเป็นมหานครผลไม้เมืองร้อนแห่งเอเชีย ด้วยการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัย ควบคู่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น และระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

2) พัฒนาประสิทธิภาพการเพาะเลี้ยงและแปรรูปสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคตะวันออก อาทิ กุ้งทะเล ปูทะเล ปลากะพงขาว จระเข้ และกุ้งก้ามกราม เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนอย่างทั่วถึง

3) ยกระดับพืชสมุนไพรให้เป็นธุรกิจสมุนไพรสู่ตลาดสากล (จังหวัดปราจีนบุรี จันทบุรี และสระแก้ว) และพัฒนาพืชพลังงานเพื่อสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนของประเทศ (จังหวัดสระแก้ว ชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี และระยอง)

4) เสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์สำคัญของภาค ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถใช้เทคโนโลยีการผลิต ที่ทันสมัยและมีพันธุ์สัตว์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐานปลอดภัย การสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร การส่งเสริมการประกันภัยการเกษตร และการส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเลี้ยงปศุสัตว์ที่มีพันธสัญญากับผู้แปรรูป รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

3. รักษาและยกระดับการท่องเที่ยวคุณภาพในแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวทางเลือก รวมทั้งการพัฒนาธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่เน้นคุณค่า อัตลักษณ์ ความยั่งยืน และเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวภาคตะวันออกสู่ระดับโลก และเกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นอย่างทั่วถึง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาศักยภาพการบริการและสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว การเชื่อมโยงการคมนาคมสู่แหล่งท่องเที่ยว และการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการตลาดให้ได้มาตรฐาน โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

1) พัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวหลักของภาคตะวันออก อาทิ พื้นที่สัตหีบ พัทยา เกาะเสม็ด เกาะช้าง เกาะหมาก เกาะกูด ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ

2) พัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนของภาคตะวันออกให้เป็นการท่องเที่ยวทางเลือกที่มีคุณภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ มีอัตลักษณ์ และมีความยั่งยืน บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนและผู้ประกอบการให้มากขึ้น

3) ยกระดับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นเชื่อมโยงการท่องเที่ยวที่มีมูลค่าสูง แสดงถึงอัตลักษณ์ของพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

4. พัฒนาเมืองและพื้นที่ชนบทให้มีความทันสมัยและน่าอยู่ พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกช่วงวัย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม การเสริมสร้างความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน การเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งอย่างไร้รอยต่อ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมและครบครัน โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

1) พัฒนาเมืองหลักในจังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา รวมทั้งจังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นเมืองอัจฉริยะน่าอยู่และเป็นเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2) พัฒนาพื้นที่ชนบทของภาคตะวันออกให้เป็นพื้นที่เมืองตามอัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่น เพื่อกระจายความเจริญสู่ชนบทและเป็นเมืองที่มีคุณภาพและยั่งยืน รวมทั้งเป็นพื้นที่อยู่อาศัยและพักผ่อนชั้นยอดของประชาชนและนักท่องเที่ยว

3) พัฒนาและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานพร้อมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้ได้มาตรฐานและครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองและพื้นที่ชนบทให้น่าอยู่และยั่งยืนและส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภายในประเทศและในภูมิภาคอาเซียน

4) พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกช่วงวัยและเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว เพื่อให้สามารถดารงชีวิตได้อย่างมีความสุข

5. รักษาและยกระดับพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนประเทศกัมพูชา ให้มีมูลค่าสูง มีความมั่นคง และเป็นประตูเชื่อมโยงการค้า การลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดน และผ่านแดน การเสริมสร้างความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานบริเวณจุดผ่านแดน และการเพิ่มประสิทธิภาพ การเชื่อมโยงการค้าภายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน

6. เสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มประสิทธิภาพการรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่าและยั่งยืน และการสร้างความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยมีแนวทางการพัฒนาได้แก่

1) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วย 3 แนวทางย่อย ได้แก่

- ยกระดับการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และสร้างความมั่นคงด้านน้ำ

- อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ โดยเฉพาะป่ารอยต่อ 5 จังหวัด เพื่อรักษาระบบนิเวศป่าไม้ให้สมดุล โดยการปลูกป่า การเฝ้าระวังและติดตามการบุกรุกป่าและจับสัตว์ป่า การส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายชุมชนในการรักษาทรัพยากรป่าไม้ รวมทั้งการจัดทาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรลาดชัน

- อนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อาทิ ป่าชายเลน และทรัพยากรสัตว์น้ำ

2) ป้องกันการเกิดปัญหามลพิษ ทั้งขยะ น้ำเสีย ฝุ่นละอองขนาดเล็ก อย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน โดยดำเนินงานเชิงรุก ด้วยการจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมรายสาขา เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ยกระดับขีดความสามารถในการรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้กับประชาชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

2.2) ประเมินผลกระทบต่อศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดระยอง (SWOT Analysis)

เพื่อให้การพัฒนาจังหวัดระยองดำเนินการได้อย่างมีทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของจังหวัดระยอง จึงได้ทำการประเมินสิ่งแวดล้อมภายในและสิ่งแวดล้อมภายนอกของจังหวัดระยองโดยการประเมินครั้งนี้จะได้พิจารณาข้อมูล จากการวิเคราะห์ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด แหล่งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ SWOT คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน วิเคราะห์โอกาส - อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ทั้งภายนอก เพื่อนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ ซึ่งรายละเอียดของการวิเคราะห์และประเมินผลสามารถวิเคราะห์เพื่อประเมินศักยภาพในการพัฒนาในอนาคตของจังหวัด ได้ดังนี้

PERFORMANCE / FACTORS	Enhancers	Inhibitors
Internal	**STRENGTHS** List of all the valuable resources that an organization can use to exploit the external environment	**WEAKNESSES** List of all the resources that an organization requires to perform in the external environment
External	**OPPORTUNITIES** List of all the possibilities that an organization can pursue or exploit to gain benefit	**THREATS** List of all the factors that have the potential to reduce an organization's performance

รูปที่ 29 อธิบายส่วนประกอบประเมินผลกระทบต่อศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดระยอง (SWOT Analysis)

<u>การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน</u>

1. จุดแข็งขององค์กร (S-Strengths) จากมุมมองภายในองค์กรข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นควรนามาใช้ในการพัฒนา และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข็มแข็ง

2. จุดอ่อนขององค์กร (W-Weaknesses) เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไป

<u>การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก</u>

1. โอกาสทางสภาพแวดล้อม (O-Opportunities) เป็นปัจจัยที่สามารถส่งผลกระทบประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการ และสามารถฉกฉวยข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้หน่วยงานเข็มแข็งขึ้นได้

2. อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (T-Threats) เป็นปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรง และทางอ้อม ซึ่งจะต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพให้มีความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญแรงกระทบ

ตารางที่ 55 แสดงผลการประเมินผลกระทบต่อศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดระยอง (SWOT Analysis) ด้านจุดแข็งและจุดอ่อน

จุดแข็ง Strengths (S)	จุดอ่อน Weaknesses (W)
1. เป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวของประชากรอยู่ลำดับที่ 1 ของประเทศ สามารถสร้างศักยภาพโดยรวมของประเทศและขีดความสามารถการแข่งขันที่ดีของจังหวัดและของประเทศ 2. เป็นฐานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่ใหญ่ที่สุดของประเทศทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ 3. มีศักยภาพและความพร้อมทางการท่องเที่ยวสูงและมีความหลากหลายในระดับนานาชาติ ทั้งการท่องเที่ยวทางบก ทางทะเล ศาสนาประเพณีและศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และกิจกรรมต่างๆ 4. เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ มีการปลูกพืชเศรษฐกิจหลากหลายประเภทและเป็นแหล่งผลิตอาหารทะเลทั้งสดและแปรรูปทั้งเพื่อการบริโภคภายในและส่งออกได้ 5. เป็นประตูสำคัญสู่พื้นที่ต่าง ๆ และเป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมขนส่งของภาคตะวันออก 6. ลักษณะภูมิประเทศมีความปลอดภัยสูงจากภัยธรรมชาติ 7. ภาคเอกชนมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการบริหารงานราชการภาครัฐ	1. การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมก่อให้เกิดด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการที่เหมาะสม โดยเฉพาะมลพิษจากอุตสาหกรรม ขยะ กากของเสีย น้ำเสีย สุขภาพ เป็นต้น 2. ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ระหว่างภาคต่างๆ เช่น ภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม ค่าครองชีพสูงและการกระจายรายได้ค่อนข้างต่ำ 3. การบริหารจัดการเรื่องการตลาดสินค้าเกษตรแบบครบวงจรยังไม่มีประสิทธิภาพ 4..ขาดกลไกที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อย โดยเฉพาะผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมและภาคการท่องเที่ยว ทำให้ไม่มีความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว 5. การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและการบุกรุกที่สาธารณะและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 6. การเคลื่อนย้ายแรงงานเป็นจำนวนมาก(ประชากรแฝง) ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอีกมาก เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาจราจร ความต้องการบริการด้านสาธารณสุขและการศึกษา เป็นต้น อีกทั้งการขยายตัวของสังคมเมืองอย่างรวดเร็วส่งผลให้การบริการโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอ เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ไม่เพียงพอ

สรุปการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและขีดความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดระยอง (จุดแข็ง–จุดอ่อน) พบว่าจังหวัดระยองถือได้ว่าเป็นจังหวัด ที่มีศักยภาพและความโดดเด่นหลายประการ เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆของประเทศ โดย “จุดแข็ง” (Strengths) ที่โดดเด่น ได้แก่ การที่จังหวัดระยองถือได้ว่าเป็นพื้นที่เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Location) เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีกิจกรรมที่หลากหลายและกิจกรรมเหล่านั้นมีความโดดเด่นในด้านอุตสาหกรรม ด้านเกษตรกรรมและด้านการท่องเที่ยว ขณะที่จังหวัดระยองมีทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เหมาะสมเอื้อต่อภาคการท่องเที่ยวภาคการลงทุนและภาคการส่งออกซึ่งกำลังจะพัฒนา

พื้นที่ให้กลายเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุนของภาคตะวันออก เนื่องจากอยู่ใกล้ท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบังและท่าเทียบเรือมาบตาพุดและมีนิคมอุตสาหกรรมที่สำคัญหลายแห่ง

ขณะที่พื้นที่ของจังหวัดระยองจะมีเครือข่ายการคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ของภาคตะวันออก อาทิ ทางบก ทางน้ำ ทางราง และทางท่อ เป็นต้น ถือเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศและยังพบอีกว่าระยองถือเป็นจังหวัดที่มีรายได้ของประชากรต่อหัวสูงที่สุดของประเทศ ซึ่งสะท้อนถึงความเป็นอยู่ของประชาชนในจังหวัด อีกทั้งยังเป็นแหล่งผลิตผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของประเทศอีกด้วย นอกจากนี้จังหวัดระยองยังเป็นพื้นที่ซึ่งมีศักยภาพและความพร้อมทางการท่องเที่ยวสูงโดยมีทั้งชายฝั่งทะเลและพื้นที่ภูเขาที่สวยงามที่มีระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกพรั่งพร้อม ซึ่งเชื่อมโยงกับแหล่งผลิตผลไม้หลากหลายประเภท(ด้านเกษตรกรรม) ที่สามารถผลิตเพื่อการบริโภคภายในและส่งออกได้ รวมทั้งสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมหรือเชิงอุตสาหกรรม อีกทั้ง ชาวจังหวัดระยองในหลายพื้นที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความพร้อม มีความสามารถความเข้มแข็งในการร่วมพัฒนาพื้นที่ของตน โดยได้รับความร่วมมือร่วมใจจากภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะภาคเอกชนมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการบริหารงานราชการภาครัฐอย่างยิ่ง

อย่างไรก็ตามเมื่อประเมินสิ่งแวดล้อมภายในแล้ว“จุดอ่อน”(Weaknesses) ของจังหวัดระยองเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ พบว่าจังหวัดระยองยังขาดการบูรณาการภาคส่วนต่างๆ ที่สำคัญอย่างสมดุล อาทิ ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรมและภาคการท่องเที่ยว เป็นต้น ผลลัพธ์ของการขาดการบูรณาการดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความไม่เท่าเทียมในการใช้ทรัพยากร รายได้หรือการดำเนินชีวิตหรือแม้แต่ข้อร้องเรียนจากภาคีที่เสียผลประโยชน์ นอกจากนี้ ปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อมและการจัดการมลพิษด้านสิ่งแวดล้อมที่ยังขาดความชัดเจน รวมทั้งนโยบายจากภาครัฐที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา อีกทั้ง ความตั้งใจและความจริงใจที่จะแก้ไขปัญหาจากภาคอุตสาหกรรม

ขณะที่จังหวัดระยองยังมีปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน(ระหว่างภาคต่างๆ เช่น ภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม) ค่าครองชีพสูงและการกระจายรายได้ค่อนข้างต่ำและมีแนวโน้มของความแตกต่างของรายได้เพิ่มสูงขึ้น จะเห็นได้จากการขับเคลื่อนแผนงานหรือโครงการต่างๆ ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร นอกจากนี้ในการตัดสินใจของคณะผู้บริหารของจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย รวมทั้งยังขาดการประสานและเชื่อมโยง รวมทั้ง ไม่ทันสมัยและขาดการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศที่ดีและมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 56 แสดงแสดงผลการประเมินผลกระทบต่อศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดระยอง (SWOT Analysis) ด้านโอกาสและภัยคุกคาม

โอกาส (Opportunities)	ภัยคุกคาม (Threats)
1. นโยบายรัฐบาลสนับสนุนการลงทุนของต่างชาติหรือผู้ประกอบการในประเทศ 2. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถ	1. ประเทศไทยขาดเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่น 2. ระเบียบกฎหมายขาดความยืดหยุ่นไม่เอื้ออำนวย

โอกาส (Opportunities)	ภัยคุกคาม (Threats)
นำมาช่วยในการบริหารจัดการภาคส่วนต่างๆ เช่น การขยายการให้บริการอินเตอร์เน็ต เป็นต้น 3. ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการผลิตสำหรับภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม 4. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น AEC จะทำให้จังหวัดระยองเป็นศูนย์กลางทางด้านการผลิตและจำหน่ายสินค้าที่สำคัญ 5. รัฐบาลกำหนดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตามโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ทำให้รัฐบาลสนับสนุนด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ เครือข่ายการคมนาคมเชื่อมโยงพื้นที่ต่าง ๆ เช่น การขยายโครงการถนน รถไฟทางคู่ มอเตอร์เวย์ ทำให้การขนส่งสินค้าการบริการ และการท่องเที่ยวมีความสะดวก รวดเร็วมากขึ้น 6. รัฐบาลพัฒนาท่าเรือน้ำลึก และสนามบินอู่ตะเภา รถไฟความเร็วสูง ทำให้เพิ่มขีดความสามารถขนส่งสินค้าไปยังภูมิภาคต่างๆ ได้ทั่วโลก	ให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรี 3. ทัศนคติของของประชาชนต่อต้านการเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่นน้อยทำให้ประชาชนปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงไม่ได้และกระแสค่านิยมของต่างชาติมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตและประชาชนค่อนข้างสูง 4. ศักยภาพการแข่งขันของประเทศเพื่อนบ้าน (โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) สูงขึ้นอาจ ลดบทบาทความน่าสนใจของจังหวัดระยอง (ด้านการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม) และประเทศไทยลง 5. โครงสร้างประชากรที่มีวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ขณะที่ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานลดลง 6. การแพร่ระบาดของโรคจอดเชื่อไวรัสโคโรน่า 2019 (COVID-19)

หมายเหตุ O : Opportunity (โอกาส)

T : threat (อุปสรรค)

O และ T เป็นการวิเคราะห์ภายนอกองค์กร (External analysis

สรุปผลการประเมิน “โอกาส” (Opportunities) พบว่า รัฐบาลมีนโยบายที่เอื้อประโยชน์และส่งเสริมต่อการพัฒนาพื้นที่กลุ่มจังหวัดชายฝั่งภาคตะวันออก โดยเฉพาะพื้นที่จังหวัดระยองซึ่งถือเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมต้นน้ำที่สำคัญของประเทศ นโยบายรัฐบาลสนับสนุนการลงทุนของต่างชาติหรือผู้ประกอบการภายในประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศสูงขึ้น มาจากผลการประกอบการอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรมและภาคการท่องเที่ยวที่เติบโตและขยายตัวเพิ่มมากขึ้นตลอดหลายปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ การพัฒนาและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถนำมาช่วยในการบริหารจัดการภาคส่วนต่าง ๆ ได้ โดยหลายหน่วยงานโดยเฉพาะภาครัฐได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในองค์การเพื่อการตัดสินใจและบริการประชาชนได้อย่างรวดเร็วทันใจ

อัตราการเติบโตและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยเพิ่มสูงขึ้น จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นพบว่าประเทศคู่ค้าของไทยประสบกับภัยธรรมชาติ ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรกรรม อาทิ ผัก ยางพาราและผลไม้ เป็นต้น เป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ ซึ่งทำให้ผลผลิตของไทยสามารถจำหน่ายได้เพิ่มมากขึ้น

ถือเป็นโอกาสที่จะระบายสินค้าทางการเกษตรของจังหวัดระยองซึ่งมีอุปทานสูงกว่าอุปสงค์เป็นผลให้เกิดภาวะราคาผลผลิตตกต่ำ ทั้งนี้ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการผลิตสำหรับภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรมจะช่วยให้การผลิต การแปรรูป การถนอมผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการขนส่งและโลจิสติกส์สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ของจังหวัดระยองได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ขณะที่การที่ประเทศไทยมีความร่วมมือระหว่างประเทศมีมากขึ้น ที่จะทำให้มีแรงงานเข้ามาทำงานในพื้นที่มากขึ้นเพื่อที่จะช่วยลดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน แต่ต้องเตรียมกฎหมายรองรับแรงงานเหล่านั้น เตรียมสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอด้วย ซึ่งการที่รัฐบาลปัจจุบันให้ความสำคัญและมีนโยบายพัฒนาโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เอื้อต่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมหรือมีหน่วยงานที่สนับสนุนภาคอุตสาหกรรม (ขนาดใหญ่) อย่างเป็นรูปธรรม

รัฐบาลได้จัดงบประมาณจำนวนมากที่จะเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์แบบบูรณาการ รวมทั้งมีโครงการรถไฟความเร็วสูงที่เชื่อมจากกรุงเทพฯ ผ่านชลบุรีและมาที่จังหวัดระยองในอนาคตอาจจะขยายเส้นทางต่อไปยังจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราด นอกจากนี้การพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา ระยอง พัทยา และท่าเรือมาบตาพุดเป็นประตูการค้าของภูมิภาคถือเป็นโอกาส ด้านการค้าระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวและการขนส่งทางเรือและทางอากาศที่ต้นทุนต่ำลง ดังนั้นแผนพัฒนาจังหวัดระยองควรจะพิจารณาเรื่องการวางระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการพัฒนาดังกล่าวและแสวงหาประโยชน์จากการพัฒนานอกจากนี้การพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา และท่าเรือมาบตาพุด อีกทั้งความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีด้านการผลิต การเกษตรและอุตสาหกรรมทำให้การรับสินค้า จัดเก็บ การผลิตสินค้าและการขนส่งและการกระจายสินค้าดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดต้นทุนการส่งมอบให้กับลูกค้า ซึ่งจะช่วยให้สินค้าของจังหวัดระยองมีศักยภาพและมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น

เมื่อวิเคราะห์ถึงอุปสรรคหรือ “ภัยคุกคาม” (Threats) พบว่าปัญหาการเมืองในประเทศจะส่งผลกระทบต่อนักลงทุนต่างชาติและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศทำให้นักลงทุนและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ต้องระมัดระวังเมื่อเดินทางมาประเทศไทย ขณะที่ปัญหาเรื่องเสถียรภาพทางการเมืองที่ไม่มั่นคงของประเทศไทยยังส่งผลต่อความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจและชาวต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ซึ่งโดยปกตินักลงทุนต่างชาติมักจะเข้ามาลงทุนในประเทศที่มีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและทางการเมืองที่มั่นคง ดังนั้นปัญหาทางการเมืองของไทยจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเป็นอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาในด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศซึ่งส่งผลกระทบต่อการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดระยอง คือ การที่ประเทศคู่ค้าหรือประเทศที่เป็นตลาดสำคัญของไทยมีมาตรการกีดกันทางการค้าซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันทางด้านธุรกิจ การค้า การเกษตรและอุตสาหกรรมของจังหวัดระยอง อีกทั้งศักยภาพการแข่งขันของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เป็นคู่แข่งโดยเฉพาะเวียดนามเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะหลายประเทศในอาเซียนกำลังเตรียมการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะมีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรและแรงงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างเสรี ซึ่งเป็นทั้งโอกาสและภัยคุกคามต่อการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดระยองเป็นอย่างมากและแนวโน้มการแข็งตัวของค่าเงินบาทอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าและบริการของไทยทำให้สินค้าของ

ไทยในตลาดต่างประเทศมีราคาแพงและเป็นอุปสรรคต่อขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับสินค้าของไทย สำหรับประเด็นสำคัญคือการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (covid-19) ตั้งแต่ปี 2563 ที่ผ่านมา ถือเป็นปัญหาและภัยที่สำคัญที่สุดในขณะนี้ และสร้างความเสียหายแก่ทุกภาคส่วนจนไม่อาจสามารถประมาณราคาได้ ถึงแม้ว่ารัฐบาล และภคส่วนต่างๆ จะร่วมมือระวัง ป้องกัน แก้ไข รักษากันอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม ทั้งนี้ในระยะยาวหากมีการดำเนินการตามนโยบายต่างๆ อย่างจริงจัง เช่น การฉีดวัคซีนให้ครอบคลุมทั่วถึง ก็อาจกลับเข้าสู่สภาพปกติได้ในเร็ววัน

2.5) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส จุดแข็งกับข้อจำกัด จุดอ่อนกับโอกาส และจุดอ่อนกับข้อจำกัด (TOWS Analysis)

1) กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) การประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธ์ศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรุก

2) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy) การประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธ์ศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน

3) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธ์ศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิง

4) กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธ์ศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรับ

		INTERNAL FACTORS	
EXTERNAL FACTORS		Strengths (S)	Weaknesses (W)
	Opportunities (O)	Strengths/ Opportunities (SO)	Weaknesses/ Opportunities (WO)
	Threats (T)	Strengths/ Threats (ST)	Weaknesses/ Threats (WT)

รูปที่ 30 อธิบายส่วนประกอบความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส จุดแข็งกับข้อจำกัด จุดอ่อนกับโอกาส และจุดอ่อนกับข้อจำกัด (TOWS Analysis)

	โอกาส O	**อุปสรรค T**
	O1. นโยบายรัฐบาลสนับสนุนการลงทุนของต่างชาติหรือผู้ประกอบการในประเทศ O2. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถนำมาช่วยในการบริหารจัดการภาคส่วนต่างๆ เช่น การขยายการให้บริการอินเตอร์เนต เป็นต้น O3. ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการผลิตสำหรับภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม O4. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น AEC จะทำให้จังหวัดระยองเป็นศูนย์กลางทางด้านการผลิตและจำหน่ายสินค้าที่สำคัญ O5. รัฐบาลกำหนดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ทำให้รัฐบาลสนับสนุนด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ เครือข่ายการคมนาคมเชื่อมโยงพื้นที่ต่าง ๆ เช่น การขยายโครงการถนน รถไฟทางคู่ มอเตอร์เวย์ ทำให้การขนส่งสินค้า การบริการ และการท่องเที่ยวมีความสะดวก รวดเร็วมากขึ้น O6. มีท่าเรือน้ำลึก และสนามบินอู่ตะเภา ระยอง พัทยา ที่สามารถขนส่งสินค้าไปยังภูมิภาคต่างๆ ได้ทั่วโลก	T1. ประเทศไทยขาดเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่น T2. ระเบียบกฎหมายขาดความยืดหยุ่นไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรี T3. ทัศนคติของของประชาชนต่อต้านการเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่นน้อยทำให้ประชาชนปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงไม่ได้และกระแสค่านิยมของต่างชาติมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตและประชาชนค่อนข้างสูง T4. ศักยภาพการแข่งขันของประเทศเพื่อนบ้าน (โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) สูงขึ้นอาจ ลดบทบาทความน่าสนใจของจังหวัดระยอง (ด้านการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม) และประเทศไทยลง T5. โครงสร้างประชากรที่มีวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ขณะที่ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานลดลง
จุดแข็ง S S1. เป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวของประชากรอยู่ลำดับที่ 1 ของประเทศ สามารถสร้างศักยภาพโดยรวมของประเทศและขีดความสามารถการแข่งขันที่ดีของจังหวัดและของประเทศ S2. เป็นฐานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ S3. มีศักยภาพและความพร้อมทางการท่องเที่ยวสูงและมีความหลากหลายในระดับนานาชาติ ทั้งการท่องเที่ยวทางบก ทางทะเล ศาสนาประเพณีและศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและกิจกรรมต่างๆ S4. เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ มีการปลูกพืชเศรษฐกิจหลากหลายประเภทและเป็นแหล่งผลิตอาหารทะเลทั้งสดและแปรรูปทั้งเพื่อการบริโภคภายในและส่งออกได้ S5.เป็นประตูสำคัญสู่พื้นที่ต่างๆและเป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมขนส่งของภาคตะวันออก S6. ลักษณะภูมิประเทศมีความปลอดภัยสูงจากภัยธรรมชาติ S7. ภาคเอกชนมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการบริหารงานราชการภาครัฐ	**จุดแข็งและโอกาส (SO)** การที่จังหวัดระยองมีที่ตั้งเชิงกลยุทธ์และโดดเด่นด้านสินค้าเกษตรกรรมและการท่องเที่ยวประกอบกับโอกาสที่รัฐบาลให้การสนับสนุนพื้นที่และการลงทุน รวมทั้งการสนับสนุนจากนโยบายสำคัญของรัฐทางด้านเศรษฐกิจ และนวัตกรรม โดยเฉพาะการเป็นจังหวัดในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก = ควรใช้กลยุทธ์เติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืนโดยเน้นการสร้างระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสะอาด ควบคู่กับการใช้นวัตกรรม โดยดึงศักยภาพต่างๆ ที่มีมาใช้ ทั้งด้านท่องเที่ยว ด้านเกษตร และด้านอุตสาหกรรม	**จุดแข็งและอุปสรรค (ST)** จุดอ่อนหลักที่สำคัญคือความเชื่อมั่นเรื่องการเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อม และทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งขาดการจัดการซัพพลายเชนของสินค้าเกษตรและการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่โอกาสที่รัฐบาลให้การสนับสนุนพื้นที่และการลงทุน รวมทั้งจะมีการเป็นระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก = ควรใช้กลยุทธ์ดึงดูด (Pull Strategy) ส่งเสริมลงทุนและการกำหนดแผนเชิงรุกและการจัดการปัญหาต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรมโดยสร้างจิตสำนึกสาธารณะในการรับผิดชอบต่อสังคม

จุดอ่อน W	จุดอ่อนและโอกาส (WO)	จุดอ่อนและอุปสรรค (WT)
W1. การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมก่อให้เกิดด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการที่เหมาะสม โดยเฉพาะมลพิษจากอุตสาหกรรม ขยะ กากของเสีย น้ำเสีย สุขภาพ เป็นต้น W2. ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ระหว่างภาคต่างๆ เช่น ภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม ค่าครองชีพสูงและการกระจายรายได้ค่อนข้างต่ำ W3. การบริหารจัดการเรื่องการตลาดสินค้าเกษตรแบบครบวงจรยังไม่มีประสิทธิภาพ W4..ขาดกลไกที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อย โดยเฉพาะผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมและภาคการท่องเที่ยว ทำให้ไม่มีความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว W5. การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและการบุกรุกที่สาธารณะและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น W6. การเคลื่อนย้ายแรงงานเป็นจำนวนมาก (ประชากรแฝง) ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอีกมาก เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาจราจร ความต้องการบริการด้านสาธารณสุขและการศึกษา เป็นต้น อีกทั้งการขยายตัวของสังคมเมืองอย่างรวดเร็วส่งผลให้การบริการโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอ เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ไม่เพียงพอ	การที่จังหวัดระยองมีที่ตั้งเชิงกลยุทธ์และโดดเด่นด้านสินค้าเกษตรกรรมและการท่องเที่ยวประกอบกับมีอุปสรรคคือปัญหาเสถียรภาพทางการเมืองและการแข่งขันกันเองภายในกลุ่มประเทศอาเซียน = ควรใช้กลยุทธ์เติบโตโดยสร้างความแตกต่างและโดดเด่นเหนือกว่าคู่แข่งโดยเน้นการสร้างระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสะอาด	จุดอ่อนหลักที่สำคัญคือความเชื่อมั่นเรื่องการเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อม และทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งขาดการจัดการซัพพลายเชนของสินค้าเกษตรและการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่มีอุปสรรคคือปัญหาเสถียรภาพทางการเมืองและการแข่งขันกันเองภายในกลุ่มประเทศอาเซียน = ควรใช้กลยุทธ์สร้างความแตกต่างเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสะอาดและมีความรับผิดชอบต่อสังคม .โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางดำเนินการ

สรุปประเมินผลกระทบต่อศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดระยอง

จุดแข็งและโอกาส (SO)

การที่จังหวัดระยองมีที่ตั้งเชิงกลยุทธ์และโดดเด่นด้านสินค้าเกษตรกรรมและการท่องเที่ยวประกอบกับโอกาสที่รัฐบาลให้การสนับสนุนพื้นที่และการลงทุน รวมทั้งการสนับสนุนจากนโยบายสำคัญของรัฐทางด้านเศรษฐกิจ และนวัตกรรม โดยเฉพาะการเป็นจังหวัดในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ควรใช้กลยุทธ์เติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืนโดยเน้นการสร้างระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสะอาด ควบคู่กับการใช้นวัตกรรม โดยดึงศักยภาพต่างๆ ที่มีมาใช้ ทั้งด้านท่องเที่ยว ด้านเกษตร และด้านอุตสาหกรรม

จุดแข็งและอุปสรรค (ST)

จุดอ่อนหลักที่สำคัญคือความเชื่อมั่นเรื่องการเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อม และทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งขาดการจัดการซัพพลายเชนของสินค้าเกษตรและการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่โอกาสที่รัฐบาลให้การสนับสนุนพื้นที่และการลงทุน รวมทั้งจะมีการเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก = ควรใช้กลยุทธ์ดึงดูด (Pull Strategy) ส่งเสริมลงทุนและการกำหนดแผนเชิงรุกและการจัดการปัญหาต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรมโดยสร้างจิตสำนึกสาธารณะในการรับผิดชอบต่อสังคม

จุดอ่อนและโอกาส (WO)

การที่จังหวัดระยองมีที่ตั้งเชิงกลยุทธ์และโดดเด่นด้านสินค้าเกษตรกรรมและการท่องเที่ยว ประกอบกับมีอุปสรรคคือปัญหาเสถียรภาพทางการเมืองและการแข่งขันกันเองภายในกลุ่มประเทศอาเซียน = ควรใช้กลยุทธ์เติบโตโดยสร้างความแตกต่างและโดดเด่นเหนือกว่าคู่แข่งโดยเน้นการสร้างระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสะอาด

จุดอ่อนและอุปสรรค (WT)

จุดอ่อนหลักที่สำคัญคือความเชื่อมั่นเรื่องการเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อม และทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งขาดการจัดการ Supply Chain ของสินค้าเกษตรและการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่มีอุปสรรคคือปัญหาเสถียรภาพทางการเมืองและการแข่งขันกันเองภายในกลุ่มประเทศอาเซียน = ควรใช้กลยุทธ์สร้างความแตกต่างเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสะอาดและมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางดำเนินการ

2.3 เป้าหมายในการพัฒนาจังหวัด

การดำเนินการภายใต้สถานการณ์และความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับจังหวัดในและนอกประเทศ โดยเฉพาะภาวะความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดระยองที่เป็นไปอย่างรวดเร็วจากนโยบายเร่งรัดของรัฐบาล และส่งผลกระทบอย่างชัดเจนต่อจังหวัดทั้งเชิงบวกและลบ

กรอบแนวคิดสำคัญในการแผนพัฒนาจังหวัดระยอง พ.ศ.2566 – 2567 ยังคงเชื่อมโยงกันแผนพัฒนาจังหวัดฉบับที่ผ่านมา คือ

"จังหวัดระยอง – เป็นเมืองที่มีการคิดและนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา - เป็นเมืองที่ประชาชนอยู่ดีมีสุขมีคุณภาพชีวิตดี - เป็นเมืองที่มีการใช้ทรัพยากรอย่างพอพียงและเกิดประโยชน์สูงสุด – เป็นเมืองที่มีพัฒนาเท่าทันสถานการณ์ – เป็นเมืองที่สร้างสมดุลการพัฒนา"

โดยแนวคิดดังกล่าว เป็นการสร้างความมั่นใจว่าการพัฒนาจะเป็นไปในแนวทางที่ยั่งยืนและสร้างความสุขให้กับคนระยอง

กรอบแนวคิดการพัฒนาจังหวัดระยอง เป็นแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุภารกิจของจังหวัดโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทาง และคำนึงถึงบริบทการเปลี่ยนแปลงที่จะเป็นทั้งโอกาสและข้อจำกัดของการพัฒนาทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนี้

- **นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ภายใต้บริบทการพัฒนา** สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการเป็น Thailand 4.0 และเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กำหนดการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกเป็นเขตพัฒนาพิเศษ โดยมุ้งเน้นการพัฒนาฟื้นฟูพื้นที่บริเวณ 3 จังหวัด คือชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ให้เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมสมัยใหม่ของประเทศที่ขยายตัวอย่างมีสมดุล มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม

และได้รับการยอมรับจากชุมชน มีโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง ระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ บริการสังคม และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพและทั่วถึง สามารถสนับสนุนการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชน ควบคู่กับการพัฒนาภาคการผลิตต่างๆ ได้อย่างเกื้อกูลและยั่งยืน ซึ่งได้กำหนดแนวทางการพัฒนา โดยกำหนดแนวทาง คือ

1. เร่งรัดการแก้ปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการกำกับดูแลตรวจสอบโรงงานอุตสาหกรรมให้ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย และมาตรฐานสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ภาคประชาชน สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2. สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ลดการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิด ลดการรั่วซึมของสารอินทรีย์ระเหยง่าย โดยเฉพาะในพื้นที่มาบตาพุด และใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ขยายพื้นที่อุตสาหกรรมในรูปแบบนิคมอุตสาหกรรมเพื่อควบคุมผลกระทบสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการพัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมที่มีกระบวนการผลิตเชื่อมโยงกันเพื่อลดของเสียให้เหลือน้อยที่สุด

3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน และรองรับการเป็นฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศ ขยายขีดความสามารถของโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทุกรูปแบบให้บูรณาการและเชื่อมโยงกันทั้งระบบ เชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางราง ทางเรือและอากาศ พัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โครงข่ายน้ำ ระบบไฟฟ้า เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะขยะ น้ำเสีย และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษา วิศวกรรมและเทคโนโลยี เพื่อผลิตบุคลากรเฉพาะทางให้สอดคล้องกับความต้องการของกิจกรรมเศรษฐกิจในพื้นที่อย่างเหมาะสมและยกระดับบริการสาธารณสุขทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

5. กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยส่งเสริมการเชื่อมโยงภาคเศรษฐกิจหลักกับเศรษฐกิจชุมชนในทุกภาคการผลิต ทั้งในภาคอุตสาหกรรม บริการ และการท่องเที่ยว วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และธุรกิจเพื่อสังคม

6. สนับสนุนการพัฒนาตามโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development) จังหวัดระยองถูกกำหนดให้เป็น “***เมืองนานาชาติมาตรฐานโลก น่าอยู่ที่สุดในอาเซียน เมืองธุรกิจอุตสาหกรรมที่ทันสมัย เน้นการวิจัยด้านอาหาร ไบโออีโคโนมีและปิโตรเคมีเคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม*** ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคต พร้อมกับอุตสาหกรรมเป้าหมายอีก 12 ประเภทคือ 5 อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-Curve) 7 อุตสาหกรรมอนาคต (New S-Curve) จะเสริมสร้างศักยภาพด้านการค้า การลงทุนให้จังหวัดระยองอย่างมหาศาล จึงถือเป็นโอกาสสำคัญที่ทุกภาคส่วนจะร่วมกันพัฒนาประสิทธิภาพ ทั้งทางด้านการผลิต บุคลากร การสรรสร้างผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ หรือค้นคิดนวัตกรรมแล้วนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

- **ประชาชนอยู่ดีมีสุขมีคุณภาพชีวิตดี** เป็นการเสริมสร้างการพัฒนาจังหวัดระยองให้เป็นเมืองที่ประชาชนมีสุขภาพดี สวัสดิการดี อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี โดย

สุขภาพดี คือ ประชาชนมีความสุขสบายทั้งทางด้านร่างกาย และวัตถุ ทางด้านร่างกาย ได้แก่ การมีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ทางด้านวัตถุ ได้แก่ การมีบ้านน่าอยู่ มีอาหารที่ดี มีเครื่องอำนวยความสะดวก

สวัสดิการที่ดี คือ ประชาชนทุกคนได้รับสวัสดิการรัฐอย่างเท่าเทียมกันและครอบคลุม ได้รับสวัสดิการที่หลากหลายและครอบคลุมคนกลุ่มต่างๆ ตลอดช่วงชีวิตเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เช่น สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านสุขภาพ ตลอดจนได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย และได้รับความช่วยเหลืออย่างทันท่วงที ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาความไม่เสมอภาคทางสังคม ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระดับรากหญ้าได้

สิ่งแวดล้อมที่ดี คือ สิ่งแวดล้อมน่าอยู่ ปลอดมลพิษ มีสุขภาพที่ดี มีโครงสร้างของเมืองที่เหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมชุมชนรวมทั้งการจัดการโครงสร้างพื้นฐานที่ครบถ้วนและทั่วถึง

- **สร้างสมดุลการพัฒนา**

- การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจบนฐานความรู้ความคิดสร้างสรรค์และภูมิปัญญาภายใต้ปัจจัยสนับสนุนที่เอื้ออำนวยและระบบการแข่งขันที่เป็นธรรมมุ่งปรับโครงสร้างการค้าและการลงทุนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ เพื่อให้เป็นฐานเศรษฐกิจของประเทศที่เข้มแข็งและขยายตัวอย่างมีคุณภาพ

- ปรับเปลี่ยนการพัฒนาและการขยายตัวของอุตสาหกรรมจากภาพของอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดมลภาวะ ไปเป็นเมืองอุตสาหกรรมน่าอยู่ โดยนำแนวความคิดอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco–Industrial Town) มาใช้อย่างจริงจัง

- เพิ่มน้ำหนักให้กับการพัฒนาด้านสังคม สุขภาพสิ่งแวดล้อม การเกษตร การท่องเที่ยวและพาณิชยกรรม เพื่อกลับไปสู่โครงสร้างเศรษฐกิจ 4 ขา ซึ่งเป็นพื้นฐานเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชนเพื่อให้เกิดความสมดุลในการพัฒนาและการเจริญเติบโต

- เพิ่มศักยภาพการประกอบธุรกิจการค้า (พาณิชยกรรม) อย่างกว้างขวาง ทั้งการค้าปลีกและการค้าส่งเพื่อให้มีความเข้มแข็งสามารถแข่งขันในเวทีอาเซียนได้

- **มีการพัฒนาเท่าทันสถานการณ์**

- โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทกับการใช้ชีวิตประจำวัน การทำงานที่ถูกแทนที่ด้วยเทคโนโลยี ทำให้ทักษะการทำงานแบบเก่าอาจใช้ไม่ได้สำหรับการทำงานในอนาคต ผู้ที่สามารถปรับตัวโดยใช้ทักษะต่างๆ ที่เหมาะสมในการรับมือกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจึงจะสามารถปรับการทำงานได้เท่าทันโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งยังมีประชาชนอีกจำนวนไม่น้อย ที่ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ เนื่องจากขาดทรัพยากร ขาดความรู้ หรือความพร้อมในด้านกายภาพ การแก้ไขปัญหาช่องว่างทางด้านเทคโนโลยี ตลอดจนการพัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ ที่จะช่วยให้การเรียนรู้และรับข่าวสารผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างคล่องตัวควบคู่ไปกับมีความตระหนักรู้เท่าทันสื่อ

- ก่อนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (โควิด-19) ในแง่การพัฒนาประเทศและเศรษฐกิจ ประเทศไทยได้เผชิญวิกฤติมาหลายครั้ง แต่โควิด-19 ถือปรากฏการณ์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมหาศาล เพราะเป็นการระบาดใหญ่ทั่วโลก ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างรุนแรงในระยะสั้น เนื่องจากโควิด-19 เป็นโรคอุบัติใหม่ที่เรายังไม่รู้จักมาก่อน ส่งผลต่อวิถีชีวิต การทำงาน การดำเนินชีวิตประจำวัน การเกิดขึ้น จึงเป็นสถานการณ์ที่หลายคนคาดว่าคงจะยาวนานพอสมควร จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวรในหลายพฤติกรรมของผู้คน จึงจำเป็นต้องป้องกันตนเองเพื่อให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิมๆ โดยมีการปรับหาวิถีการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ ควบคู่ไปกับความพยายามรักษาและฟื้นฟูศักยภาพทางเศรษฐกิจและธุรกิจ นำไปสู่การสรรค์สร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เทคโนโลยีใหม่ๆ มีการปรับแนวคิด วิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ ตลอดจนพฤติกรรมที่เคยทำมาเป็นกิจวัตร

- **ใช้ทรัพยากรอย่างพอพียงและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจของพอเพียงมาประยุกต์ใช้**ในภาคีการพัฒนาให้กระจายไปทุกภาคส่วน โดย

- ภาครัฐ ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจของพอเพียงเป็นปรัชญานำทางในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวง วางกฎระเบียบต่างๆ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในสังคมให้เกิดความสมดุลและกระแสการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

- **ภาคธุรกิจเอกชน** ให้ความสำคัญกับการพึ่งตนเองใช้วัตถุดิบในประเทศและภูมิปัญญาท้องถิ่น ลงทุนขยายกิจการอย่างคอยเป็นค่อยไป แบ่งผลกำไรคืนสู่สังคมและดูแลพนักงานอย่างมีคุณธรรม

- **ภาคเกษตร** เน้นการนำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายของครัวเรือน

- ภาคประชาชน เน้นการมีส่วนร่วม การพึ่งตนเอง พัฒนาวัฒนธรรมและคุณภาพชีวิตผ่านกระบวนการจัดทำแผนชุมชน สร้างแผนชุมชนที่มีคุณภาพเป็นภูมิคุ้มกันชุมชนเข้มแข็ง

1. เป้าหมายในการพัฒนาจังหวัดปี 2566 – 2570

เทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวหน้า พัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน
บนพื้นฐานของความพอเพียง
Advance technology and innovation, balanced and sustainable development and Based on the sufficiency economy

2. ตัวชี้วัดตามเป้าหมาย

1) เศรษฐกิจมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว ภาคพาณิชยกรรม เป็นไปอย่างสมดุล

2) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสุขภาพดี มีโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีความมั่นคงในชีวิต

3) ทรัพยากรธรรมชาติมีการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด ทุกภาคส่วนดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม

4) มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาอย่างเหมาะสมและสามารถปรับตัวการพัฒนาให้เท่าทันสถานการณ์ทั้งภายนอกและภายใน

3. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

ตารางที่ 57 แสดงเป้าประสงค์ ตัวชี้วัดรวม และค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัดตามเป้าหมาย	รายละเอียดตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมายรายปี				
			2566	2567	2568	2569	2570
1. เศรษฐกิจมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว ภาคพาณิชยกรรม เป็นไปอย่างสมดุล	อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดเพิ่มขึ้นต่อปี	ร้อยละ 2.1	4	4	4	4	4
	ร้อยละรายได้รวมภาคการเกษตร เพิ่มขึ้นต่อปี	26,585 ล้านบาท	2	2	3	3	3
	ร้อยละรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดเพิ่มขึ้นต่อปี	12,563 ล้านบาท	5	5	5	5	5
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสุขภาพดี มีโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีความมั่นคงในชีวิต	ร้อยละประชากรที่อยู่ภายใต้เส้นความยากจนลดลง	ร้อยละ 0.76	0.60	0.50	0.40	0.30	0.20
	การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ (ต่อแสนคน)	209.16	180	160	140	120	100
	ร้อยละของครัวเรือนที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี	73.06	75	78	81	84	90
3.ทรัพยากรธรรมชาติมีการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด ทุกภาคส่วนดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม	ร้อยละของพื้นที่ป่า/พื้นที่สีเขียวในจังหวัดเพิ่มขึ้นต่อปี	181,323 ไร่	3	3	3	3	3
	สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ 84.10	85	87	89	92	94
	พื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ เพิ่มขึ้นต่อปี	2	1	1	1	1	1
4. มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาอย่างเหมาะสมและสามารถปรับตัวการพัฒนาให้เท่าทันสถานการณ์ทั้งภายนอกและภายใน	ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเตอร์เน็ต	77.28	80	83	86	89	92
	ร้อยละลดลงการเสียชีวิตของผู้ป่วยโรคอุบัติใหม่ต่อประชากร 100,000 คน (โรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019)	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4
	จำนวนผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการวางแผนพัฒนาการค้าและการลงทุน โดยนำเทคโนโลยีและวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ต่อปี	N/A	200	200	200	200	200

4. ประเด็นการพัฒนาจังหวัด

การพัฒนาจังหวัดให้เป็นไปในทิศทางสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมสงบสุข เศรษฐกิจก้าวหน้า และประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายใน และภายนอก การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดระยองมุ่งเน้นเร่งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่างๆ และเสริมสร้างรากฐานการพัฒนาให้เข้มแข็ง รวมทั้งสร้างโอกาสในการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป โดยได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ และให้ความสำคัญตามลำดับการพัฒนา จำนวน 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาผลิตภาพการผลิต คุณภาพสินค้า ผลิตภัณฑ์ และบุคลากรด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว (improve production productivity, product quality, products and Agricultural, fishery, and livestock personnel with technology and innovation to quality and standards along with the development towards industrial agriculture and tourism)

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวให้สอดคล้องและทันต่อสถานการณ์ เทคโนโลยี นวัตกรรม สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน (Develop tourism potential in accordance with and keep up with the situation, technology, innovation, society, community and sustainable environment.)

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สนับสนุนการดำเนินการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ รองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) (Develop industrial sector into eco-industry Supporting socially responsible actions and creative innovation Supporting the Eastern Special Development Zone)

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : ป้องกัน อนุรักษ์ ฟื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการสู่ความสมดุลและยั่งยืน (protect, conserve, restore, manage natural resources and environment integrated into balance and sustainability)

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 : เสริมสร้างมาตรฐานและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Strengthen standards and improve the quality of life of people of all ages through public participation processes. according to the philosophy of sufficiency economy)

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 : สร้างความเข้มแข็ง และเพิ่มขีดความสามารถของภาคพาณิชย-กรรม และภาคการบริการสู่การแข่งขันในระดับสากล (Strengthen and increase the capacity of the commercial-karma sector and service sector to compete internationally)

1. ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว

ด้านเกษตรกรรม อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่สำคัญและเป็นอาชีพดั้งเดิมของชาวจังหวัดระยอง เนื่องจากจังหวัดระยองมีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการทำ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ยางพารา สับปะรด มันสำปะหลัง ข้าว ปาล์มน้ำมัน อ้อย ผลไม้ต่าง ๆ เช่น ทุเรียน เงาะ และมังคุด เป็นต้น ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมมีแนวโน้มลดลงทุกปี

ด้านการประมง จังหวัดระยองมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 100 กิโลเมตร การประกอบอาชีพประมง ซึ่งเป็นอาชีพที่สำคัญ นอกจากการทำประมงประเภทอาหารสดแล้ว ยังมีการนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง เช่น อาหารทะเลแห้ง เป็นต้น ทั้งนี้ ยังมีการทำประมงน้ำจืดด้วย เนื่องจากมีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 5 อ่าง ปัจจุบันอาชีพประมงชายฝั่งหรือประมงเรือเล็กได้รับความเดือดร้อนมาก เนื่องจากสัตว์ทะเลเศรษฐกิจ เช่น กุ้ง หอย หมึก ปู ปลา มีน้อยลงและมีการแย่งชิงพื้นที่ประมง ประกอบกับพื้นที่ประมงเดิมมีการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ต้องออกหากินไกลขึ้น ต้นทุนสูงขึ้น

ด้านปศุสัตว์ จังหวัดระยองมีการเลี้ยงปศุสัตว์ควบคู่กับการทำไร่ ทำสวนผลไม้ เช่น โค กระบือ เป็ด ไก่ แพะ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ : ผลผลิตทางการเกษตร ประมงและปศุสัตว์ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีผลิตภาพสูง มีมูลค่าเพิ่มมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน เชื่อมโยงเป็นเกษตรอุตสาหกรรม และเกษตรท่องเที่ยว ขยายโอกาสทางการตลาดไปสู่ภายในและภายนอกประเทศ

แนวทางการพัฒนา :

1) ส่งเสริม พัฒนา และเพิ่มศักยภาพผลิตสินค้า/ผลิตภัณฑ์เกษตร ประมง และปศุสัตว์ ตลอดห่วงโซ่อุปทานให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สร้างมูลค่าตามแนวทางเกษตรสมัยใหม่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

2) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์/สถาบันเกษตรกรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ระบบชลประทาน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เพื่อแก้ไขปัญหาการเข้าถึงแหล่งน้ำของเกษตรกรและภัยพิบัติในภาคการเกษตร

4) ส่งเสริมภาคการเกษตร ให้มีการเชื่อมโยงภาคการท่องเที่ยวและภาคอุตสาหกรรม

5) ส่งเสริม พัฒนา ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรด้านการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ ด้วยระบบเกษตรกรรมยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว

ตารางที่ 58 แสดงเป้าหมาย ตัวชี้วัด ประเด็นการพัฒนาที่ 1

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
			2566	2567	2568	2569	2570
ผลผลิตทางการเกษตร ประมงและปศุสัตว์ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีผลิตภาพสูง มีมูลค่าเพิ่ม มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน เชื่อมโยงเป็นเกษตรอุตสาหกรรมและเกษตรท่องเที่ยว ขยายโอกาสทางการตลาดไปสู่ภายในและภายนอกประเทศ	1. จำนวนแปลง/ฟาร์ม ของเกษตรกรด้านเกษตร/ประมง/ปศุสัตว์ ที่เข้าสู่ระบบพัฒนาสู่มาตรฐานสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด เพิ่มขึ้นต่อปี	จำนวนแปลง/ฟาร์ม 64,472 แปลง ได้รับมาตรฐานแล้ว 7,609 แปลง	200 แปลง/ฟาร์ม	200 แปลง/ฟาร์ม	200 แปลง/ฟาร์ม	200 แปลง/ฟาร์ม	200 แปลง/ฟาร์ม
	2. จำนวนเกษตรกรด้านเกษตร/ประมง/ปศุสัตว์ ที่ได้รับการส่งเสริม พัฒนา และฟื้นฟูตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพิ่มขึ้นต่อปี	จำนวนเกษตรกร 55,436 ราย	200 ราย	200 ราย	200 ราย	200 ราย	200 ราย
	3. จำนวนสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านเกษตร/ประมง/ปศุสัตว์ ที่ได้รับการพัฒนาให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นต่อปี	20 ผลิตภัณฑ์	5 ผลิตภัณฑ์	5 ผลิตภัณฑ์	5ผลิตภัณฑ์	5ผลิตภัณฑ์	5ผลิตภัณฑ์
	4. ร้อยละเพิ่มขึ้นของพื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบชลประทานและสระน้ำในไร่นาที่เพิ่มขึ้น	314,300 ไร่	2	4	6	8	10
	5. ร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมการเกษตรสมัยใหม่ด้านตลาดและประชาสัมพันธ์	75 แห่ง	40	50	60	70	80

2. ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวให้เติบโตควบคู่กับภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

จังหวัดระยองมิใช่เป็นเมืองอุตสาหกรรม และเมืองเกษตรกรรมเท่านั้น แต่ยังเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญ จังหวัดระยองมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น เกาะ ทะเล น้ำตก ศิลปวัฒนธรรม ในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมเยือนในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก และมีการเติบโตของนักท่องเที่ยวอย่างก้าวกระโดด

การท่องเที่ยวของจังหวัดระยองในภาพรวมดีขึ้นทุกปี แต่ก็ยังได้รับผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ในบางช่วง เช่น ปัจจัยการชะลอตัวทางเศรษฐกิจและความเชื่อมั่น ปัญหาภายในจังหวัดเอง เช่น ปัญหามลพิษจากภาคอุตสาหกรรม แต่ถึงแม้จะมีปัจจัยต่างๆ เข้ามากระทบ แต่จำนวนนักท่องเที่ยวก็ยังคงเติบโตอยู่ที่ประมาณ 10% ต่อปี จุดขายที่สำคัญของการท่องเที่ยวจังหวัดระยอง เช่น หาดทราย ทะเล มีหาดทราย และชายฝั่งทะเลที่สวยงามหลายแห่ง อุทยาน – ป่าเขา สถานที่ที่เป็นที่รู้จักกันดีคืออุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-เกาะเสม็ด และอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง จังหวัดระยองมีความเกี่ยวพันกับประวัติศาสตร์ชาติไทยมาช้านาน ดังนั้นจึงมีสถานที่ทางประวัติศาสตร์จำนวนมาก เช่น วัดป่าประดู่ วัดลุ่มฯ อนุสาวรีย์สุนทรภู่ เป็นต้น นอกจากนั้น ยังมีการท่องเที่ยวเชิงการเกษตร/Homestay เช่น การท่องเที่ยว ชมสวนผลไม้ การล่องเรือชมหิ่งห้อยแม่น้ำประแสร์ แต่กระนั้นก็ตามภาคการท่องเที่ยวยังสามารถพัฒนาได้อีกมากจากทรัพยากรที่มีอยู่ โดยเฉพาะจากการเป็นเมืองเกษตรกรรมและเมืองอุตสาหกรรม ซึ่งสามารถเชื่อมโยงภาคการท่องเที่ยวได้อย่างลงตัว และสร้างความหลากหลายและแปลกใหม่ให้กับการท่องเที่ยว

<u>วัตถุประสงค์</u> เป็นแหล่งสร้างและกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับแหล่ง/สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดระยอง ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา ฟื้นฟู และอนุรักษ์ให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

<u>แนวทางการพัฒนา</u> :

11.ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเก่าและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้เป็นจุดเด่น (Landmark) และสร้างศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวในทุกระดับพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย ได้มาตรฐาน

2.พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ และสร้างจิตสำนึกกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว

3.ส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยว

4.ส่งเสริมการตลาด การประชาสัมพันธ์และเทคโนโลยีการสื่อสาร การจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว เพื่อฟื้นฟูภาพลักษณ์จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019

5.เสริมสร้างการป้องกันและรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อยกระดับความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยวเสริมสร้างการป้องกันและรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อยกระดับความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 2 : พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวให้เติบโตควบคู่กับ ภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

ตารางที่ 59 แสดงเป้าหมาย ตัวชี้วัด ประเด็นการพัฒนาที่ 2

ตัวชี้วัด		ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
			2566	2567	2568	2569	2570
สร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา ฟื้นฟู และอนุรักษ์ให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืน	1. ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวชาวไทย ต่อปี	12,563 ลบ	5	5	5	5	5
	2.จำนวนเรื่องร้องเรียนของนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวจังหวัดระยองผ่านศูนย์รับร้องเรียนต่างๆ ต่อปี	10 เรื่อง	10 เรื่อง	10 เรื่อง	10 เรื่อง	10 เรื่อง	10 เรื่อง
	3. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของสถานประกอบการที่ได้รับมาตรฐานโครงการยกระดับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย(Amazing Thailand Safety & Health Administration : SHA) ต่อปี	200 แห่ง	40 แห่ง	50 แห่ง	50 แห่ง	60 แห่ง	60 แห่ง
	4.จำนวนของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นจุดเด่น (Landmark) และได้รับการรับรองมาตรฐานต่อปี	-	2 แห่ง	3 แห่ง	3 แห่ง	4 แห่ง	4 แห่ง
	5. จำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวหรือโรงแรมที่ได้รับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาและบริหารจัดการต่อปี	-	15 แห่ง	20 แห่ง	20 แห่ง	30 แห่ง	30 แห่ง

3. ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สนับสนุนการดำเนินการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ รองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

การพัฒนาอุตสาหกรรมของจังหวัดระยองประสบความสำเร็จเชิงเศรษฐกิจในขณะเดียวกันได้เกิดปัญหามลพิษและผลกระทบต่อสุขภาพ สร้างความขัดแย้งระหว่างภาครัฐ เอกชนและชุมชนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เกิดกระแสต่อต้านและคัดค้านการพัฒนาพื้นที่ทั้งพื้นที่เดิมและพื้นที่ แม้ว่ารัฐบาลได้เพิ่มมาตรการสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดขึ้น

การพัฒนาพื้นที่จะประสบความสำเร็จได้ต้องคำนึงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีความสมดุลของเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งการพัฒนาพื้นที่ในลักษณะเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco-Industrial town) เป็นรูปแบบของการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ประสบความสำเร็จในหลายๆ ประเทศโดยกลมกลืนของอุตสาหกรรม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมบริเวณรอบพื้นที่อุตสาหกรรม มีความเจริญเติบโตร่วมกันและเกื้อหนุนซึ่งกันและกันได้ทั้งปัจจุบันและอนาคต

วัตถุประสงค์ : พัฒนาภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สนับสนุนการดำเนินการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ รองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

แนวทางการพัฒนา :

1. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการให้มีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเข้าสู่มาตรฐานสากล หรืออุตสาหกรรมสีเขียว ระดับ 3-5

2.พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรเพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

3. บูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคอุตสาหกรรมและชุมชน เพื่อยกระดับสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

4. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

5. ส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อยกระดับการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชน

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สนับสนุนการดำเนินการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ รองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ตารางที่ 60 แสดงเป้าหมาย ตัวชี้วัด ประเด็นการพัฒนาที่ 3

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ข้อมูลฐานปี 2564	ค่าเป้าหมาย				
			2566	2567	2568	2569	2570
พัฒนาภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สนับสนุนการดำเนินการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)	1.จำนวนที่เพิ่มขึ้นของสถานประกอบการอุตสาหกรรมที่ผ่านการรับรองมาตรฐานสากล เช่น ISO9001, ISO14001, HALAL, GHP ฯ ต่อปี	51 โรงงาน	10 โรงงาน	10 โรงงาน	10 โรงงาน	10 โรงงาน	10 โรงงาน
	2. จำนวนพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่เพิ่มขึ้นและผ่านการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระดับ 2 – ระดับ 5	2 พื้นที่ (ระยะที่ 1) ผ่านระดับ 4	1 พื้นที่	1 พื้นที่	1 พื้นที่	1 พื้นที่	1 พื้นที่
	3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสถานประกอบการที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียว ระดับ 3	5	5	10	15	20	25
	4. ร้อยละผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน มีความพึงพอใจที่ได้รับการพัฒนาและยกระดับ	≥80%	≥60%	≥65%	≥70%	≥75%	≥80%

4. ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : ป้องกัน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมได้เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาของจังหวัดระยอง การแก้ไขปัญหาต่างๆ ทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามาร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมมือ สนับสนุน ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ไม่ว่าด้วยวิธีใดก็ตาม ในอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาสำคัญของจังหวัด โดยเฉพาะการเสื่อมโทรมและการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลืองและไม่ถูกวิธี ดังนั้น การดำเนินการต่างๆ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรต่างๆ จึงเป็นเรื่องสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์ : ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับการป้องกัน อนุรักษ์ ฟื้นฟู รวมทั้งได้รับการส่งเสริม ควบคุม แก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

1. เพิ่มพื้นที่ป่า/พื้นที่สีเขียว และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมดุลต่อระบบนิเวศ
2. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน
3. อนุรักษ์ ป้องกัน ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้คงความอุดมสมบูรณ์
4. ส่งเสริม ควบคุม แก้ไขคุณภาพสิ่งแวดล้อม (น้ำผิวดิน น้ำเสีย ขยะ, อากาศ) ให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายและประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและส่งแวดล้อมให้สมดุล
6. พัฒนาขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติ

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 4 : ป้องกัน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม

ตารางที่ 61 แสดงเป้าหมาย ตัวชี้วัด ประเด็นการพัฒนาที่ 4

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ปีฐาน 2564	ค่าเป้าหมาย				
			2566	2567	2568	2569	2570
ป้องกัน อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และส่งเสริม ควบคุม แก้ไขคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลและยั่งยืน	1. ร้อยละของพื้นที่ป่า/พื้นที่สีเขียวในจังหวัดเพิ่มขึ้นต่อปี	181,323.04 ไร่ (ข้อมูลปี 2563)	เพิ่มขึ้นร้อยละ 2	เพิ่มขึ้นร้อยละ 2	เพิ่มขึ้นร้อยละ 2	เพิ่มขึ้นร้อยละ 2	เพิ่มขึ้นร้อยละ 2
	2. จำนวนแหล่งที่พักอาศัย/พันธุ์สัตว์น้ำ ในพื้นที่ป่าชายเลน และชายฝั่งทะเล มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น ต่อปี	5 แห่ง/ 17,800 ตัว	5 แห่ง/ ไม่น้อยกว่า 20,000 ตัว	5 แห่ง/ ไม่น้อยกว่า 20,000 ตัว	10 แห่ง/ ไม่น้อยกว่า 40,000 ตัว	10แห่ง/ ไม่น้อยกว่า 40,000 ตัว	15 แห่ง/ ไม่น้อยกว่า 50,000 ตัว
	3. พื้นทีชายฝั่งทะเลที่ถูกกัดเซาะได้รับการแก้ไขเพิ่มขึ้น(กม./ปี)	35.49 กม. (ข้อมูลปี 2562)	เพิ่มขึ้น 4 กม.	เพิ่มขึ้น 6 กม.	เพิ่มขึ้น 6 กม.	เพิ่มขึ้น 8 กม.	เพิ่มขึ้น 8 กม.
	4. ร้อยละจำนวนวันที่มีค่าฝุ่นละออง PM 2.5 ที่เกินเกณฑ์มาตรฐานลดลง	64 วัน (ข้อมูลปี 2563)	ลดลงร้อยละ 10	ลดลงร้อยละ 20	ลดลงร้อยละ 30	ลดลงร้อยละ 40	ลดลงร้อยละ 50
	5. ร้อยละปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นลดลง	352,266 ตัน/ปี (ข้อมูลปี 2563)	ลดลงร้อยละ 4	ลดลงร้อยละ 6	ลดลงร้อยละ 8	ลดลงร้อยละ 10	ลดลงร้อยละ 12
	6. ร้อยละจำนวนสมาชิกเครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	6,812 ราย	เพิ่มขึ้นร้อยละ 10	เพิ่มขึ้นร้อยละ 20	เพิ่มขึ้นร้อยละ 30	เพิ่มขึ้นร้อยละ 40	เพิ่มขึ้นร้อยละ 50

5. ประเด็นการพัฒนาที่ 5 : เสริมสร้างมาตรฐานและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เดิมชาวระยองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง และเกษตรกรรมต่อมา มีโรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว แรงงานจากต่างจังหวัดหลั่งไหลเข้ามาในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก ลักษณะทางสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรม สภาพสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนของจังหวัดระยอง มีการเปลี่ยนการประกอบอาชีพจากการทำเกษตรกรรม มาเป็นรับจ้างทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งสภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไปดีขึ้น ประชาชนมีงานทำรายได้เพิ่มขึ้น ค่าครองชีพเริ่มจะสูง สินค้ามีราคาแพง มีการอพยพโยกย้ายของคนในท้องถิ่นอื่นเข้ามาในชุมชนมาก ซึ่งทั้งหลายนี้ย่อมจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในพื้นที่อย่างแน่นอน โดยเฉพาะบริเวณในเขตเมืองที่มีประชากรอยู่กันอย่างหนาแน่นและแออัด ซึ่ง ทำให้ความต้องการบริการของรัฐ ทั้งทางด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุขและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเพิ่มมากขึ้น เกินกว่าความสามารถที่จะตอบสนองได้ทันกับความต้องการเกิดปัญหาตามมาอีกมายมาย เช่น อาชญากรรม ยาเสพติด สาธารณูปโภค เป็นต้น

จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้น การสร้างเสริมสังคมให้มีคุณธรรมนำความรู้ในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างสังคมให้มีความรู้ มีคุณธรรม เพื่อสร้างความยั่งยืนในการอยู่ร่วมกันภายในชุมชนอย่างสมดุลมากที่สุด เพื่อให้ประชาชนในชุมชนซึ่งรวมทั้งเด็กและเยาวชน ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา การเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต และการประกอบอาชีพ รวมทั้งการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงเป็นแนวทางที่จะสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ เหล่านั้น

วัตถุประสงค์ : ประชาชนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินภายใต้การน้อมนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้

แนวทางการพัฒนา :

1. เสริมสร้างมาตรฐานยกระดับคุณภาพชีวิต และพัฒนาคนทุกช่วงวัยเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
2. พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน รวมทั้งบริการสาธารณะที่ครอบคลุมการดำเนินชีวิตของประชาชน
3. เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยจากการคุกคามต่าง ๆ ทั้งภายนอกภายใน
4. เสริมสร้างการดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
5. สนับสนุนการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจฐานรากชุมชน
6. อนุรักษ์ สืบสาน ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิมให้คงอยู่
7. สร้างเสริมสุขภาพ อนามัย และป้องกันการแพร่ระบาดของโรคต่างๆ และโรคอุบัติใหม่

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 5 : เสริมสร้างมาตรฐานและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 62 แสดงเป้าหมาย ตัวชี้วัด ประเด็นการพัฒนาที่ 5

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าฐานปี 2564	ค่าเป้าหมาย				
			2566	2567	2568	2569	2570
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินตามมาตรฐานที่กำหนดภายใต้การน้อมนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้	1.จำนวนครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจและสังคมได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ต่อปี	30 ครอบครัว นำร่อง3 ตำบล	100 ครอบครัว	100ครอบครัว	100 ครอบครัว	100 ครอบครัว	100 ครอบครัว
	2. ร้อยละลดลงการเสียชีวิตของผู้ป่วยโรคอุบัติใหม่	1.4	1.4	1.4	1.2	1.2	1.0
	3. จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการพัฒนาทักษะทางกายจิตสังคม และเข้าถึงนวัตกรรมเทคโนโลยีพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง	100,827 คน	300 คน	350 คน	400 คน	450 คน	500 คน
	4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการบริการสาธารณะ	52	62	67	72	77	82
	5.. การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ (ต่อแสนคน)	209.16 /100,000 คน	180/100,000 คน	160/100,000 คน	140/100,000 คน	120/100,000 คน	100/ 100,000 คน
	6. จำนวนหมู่บ้าน/ ชุมชนที่เพิ่มขึ้นโดยผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดการประเมินหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต่อปี	44 หมู่บ้าน/ชุมชน	15 หมู่บ้าน/ชุมชน	15 หมู่บ้าน/ชุมชน	15 หมู่บ้าน/ชุมชน	15 หมู่บ้าน/ชุมชน	15 หมู่บ้าน/ชุมชน
	7. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างให้เกิดเศรษฐกิจฐานรากชุมชนต่อปี	36 หมู่บ้าน/ชุมชน	8 หมู่บ้าน/ชุมชน	8 หมู่บ้าน/ชุมชน	8 หมู่บ้าน/ชุมชน	8 หมู่บ้าน/ชุมชน	8 หมู่บ้าน/ชุมชน
	8. จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมการฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสาน ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีต่อปี	15 กิจกรรม	20 กิจกรรม	25 กิจกรรม	30 กิจกรรม	35 กิจกรรม	40 กิจกรรม

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 : สร้างความเข้มแข็ง และเพิ่มขีดความสามารถของภาคพาณิชยกรรม และภาคการบริการสู่การแข่งขันในระดับสากล

จังหวัดระยองและพื้นที่ใกล้เคียงจะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม จากเหตุการณ์และนโยบายสำคัญ เช่น การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของรัฐบาล เช่น โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองพัทยา มาบตาพุด โครงการรถไฟรางคู่ทางมาตรฐานช่วงหนองคาย – มาบตาพุด โครงการรถไฟความเร็วสูง กรุงเทพ พัทยา ระยอง โครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3 ตลอดจนนโยบายจังหวัดระยองการเป็น MICE CITY (การจัดประชุมนานาชาติการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลและการจัดนิทรรศการ (Meeting, Incentive, Convention and Exhibition) จึงเป็นประเด็นที่ทุกฝ่ายที่จะต้องเร่งรัดดำเนินการทั้งชิงรุกและเชิงรับ เพื่อรองรับการดำเนินการดังกล่าว

วัตถุประสงค์ : ภาคพาณิชยกรรม และภาคบริการได้รับการส่งเสริม ให้มีศักยภาพและได้รับการยอมรับอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการเข้าสู่การแข่งขันในระดับสากล

แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร เกษตรแปรรูป OTOP SME และบริการของจังหวัดให้มีการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

2) ส่งเสริมและพัฒนาสถานประกอบการ ให้มีคุณภาพมาตรฐานสากล

3) ส่งเสริมและพัฒนาสาธารณูปโภค เชื่อมโยงโลจิสติกส์ และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

4) พัฒนาเทคโนโลยี การเชื่อมโยงระบบสารสนเทศ ฐานข้อมูล ที่สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลให้ทันสมัย สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลการตัดสินใจของผู้ประกอบการ เพิ่มขีดความสามารถเชิงธุรกิจของผู้ประกอบการและธุรกิจบริการ

5) ส่งเสริมการค้าและการเชื่อมโยงการตลาดโลก ออนไลน์และออฟไลน์ ของผู้ประกอบการเกษตรกร กลุ่มสหกรณ์ SMEs OTOP วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจเพื่อสังคมให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 6 : สร้างความเข้มแข็ง และเพิ่มขีดความสามารถของ ภาคพาณิชยกรรม และภาคการบริการสู่การแข่งขันในระดับสากล

ตารางที่ 63 แสดงเป้าหมาย ตัวชี้วัด ประเด็นการพัฒนาที่ 6

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน ปี 2564	ค่าเป้าหมาย				
			2566	2567	2568	2569	2570
ภาคพาณิชยกรรม และภาคบริการได้รับการส่งเสริมให้มีศักยภาพและได้รับการยอมรับอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการเข้าสู่การแข่งขันในระดับสากล	1. ร้อยละผู้ประกอบการที่ได้รับการฟื้นฟูจากผลกระทบสถานการณ์การระบาดโรคโควิด-19 ให้สามารถประกอบธุรกิจการค้าทาง online offline และสร้างมูลค่าเพิ่มทางการค้า	NA	20	30	340	50	60
	2.ร้อยละของบุคลากรภาคแรงงานที่ได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพเพื่อการส่งออก ให้สอดคล้องกับกฎระเบียบมาตรฐานแรงงานสากล	ร้อยละ 55	60	65	70	70	80
	3.จำนวนสินค้าหรือการบริการที่ได้รับการพัฒนาให้มีความทันสมัย สวยงามและมีคุณภาพต่อปี	20 ชนิด	25 ชนิด	20 ชนิด	30 ชนิด	30 ชนิด	30 ชนิด
	4 จำนวนผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการวางแผนพัฒนาการค้าและการลงทุน โดยนำเทคโนโลยีและวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ ต่อปี	NA	100 ราย	100 ราย	150 ราย	150 ราย	200 ราย